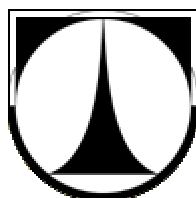

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Technická univerzita v Liberci

FAKULTA PŘÍRODOVĚDNĚ-HUMANITNÍ A PEDAGOGICKÁ

Katedra: Pedagogiky a psychologie

Studijní program: Specializace v Pedagogice

**Studijní obor
(kombinace):** Učitelství odborných předmětů

Tvorba školních vzdělávacích programů na SOŠ

The formation school educational programmes on secondary schools

Bakalářská práce: 09-FP-KPP-79

Autor:

Ing. Hana Rotterová

Podpis:

.....

Adresa:

Sudkov 152

788 21

Vedoucí práce: Mgr. Tibor Slažanský, Ph.D.

Počet

stran	grafů	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
74	8	7	21	24	8

V Liberci dne: 7. prosince 2010

PROHLÁŠENÍ

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce.

V Liberci dne: 7. prosince 2010

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji panu Mgr. Tiborovi Slažanskému, Ph.D., vedoucímu bakalářské práce, za poskytnutí konzultací a cenných rad, jimiž přispěl k vypracování této bakalářské práce. Dále děkuji všem osloveným zaměstnancům z vybraných středních odborných škol za jejich spolupráci, ochotu a vstřícnost.

Děkuji také nejbližším členům rodiny za podporu a vytvoření potřebného zázemí po celé mé vysokoškolské studium.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá problematikou tvorby školních vzdělávacích programů na středních odborných školách. V teoretické části této bakalářské práce jsou vytyčeny pojmy jako je kurikulum, rámcový vzdělávací program a školní vzdělávací program. Jelikož je v této bakalářské práci školní vzdělávací program hlavním zkoumaným kurikulárním dokumentem, je mu věnována největší pozornost. Je zde uvedeno, co to školní vzdělávací program je, jak a do kdy ho musí střední školy mít vypracovaný atd. Je zde také podrobně rozepsáno, co by měl každý školní vzdělávací program obsahovat.

V praktické části byly provedeny analýzy školních vzdělávacích programů pro dva obory vzdělání a dále byly uskutečněny rozhovory s pedagogickými pracovníky vybraných středních odborných škol na téma tvorby školních vzdělávacích programů. Získané informace byly v této části bakalářské práce zpracovány a vyhodnoceny.

Klíčová slova: kurikulum, rámcový vzdělávací program, školní vzdělávací program, klíčové kompetence, odborné kompetence, průřezová témata, učební osnovy.

ANNOTATION

This thesis deals with the creation of school educational program in secondary schools. In the theoretical part of this thesis are defined concepts such as curriculum, general educational program and school educational program. Because the main researched curriculum is the school educational program in this work the most attention was paid to it. It describes what the school educational program is, how and till when must secondary schools finish it etc. It is also reported in detail, what should every school curriculum contain.

In the experimental part analysis of school educational program for two education fields were made. Also interviews on creation of school educational programs with educators of selected secondary vocational schools were carried out. Information obtained in this part of the work were processed and evaluated.

Key words: curriculum, general educational program, school educational program, core competencies, professional competencies, cross-cutting themes, curriculum.

ANNOTATION

Diese Arbeit beschäftigt sich mit der Schaffung der Lehrpläne in der Sekundarstufe. Im theoretischen Teil dieser Arbeit sind eine Reihe von Begriffen wie Lehrplan, allgemeiner Lehrplan-und Bildungsprogramm. Da in dieser Arbeit die wichtigsten Lehrpläne recherchiert sind verdient sie die meiste Aufmerksamkeit und beschreibt, was der Lehrplan eigentlich ist, wie er ausgestellt wird. Der Lehrplan muss feststellen wer, wie und wann weiterbildende Schulen in ihrem Lehrplan im detail enthalten.

In der experimentellen Analyse wurden pädagogische Programme für die beiden Bereiche Bildung durchgeführt und wurden Interviews mit den Lehrkräften ausgewählt Fachmittelschulen auf die Schaffung von Lehrplänen geführt. Die erhaltenen Auskünfte in diesem Teil der Arbeit und bewertet.

Stichwort: Lehrplan, allgemeinen Bildungsprogramm, Bildungsprogramm, Schlüsselkompetenzen, Fachkompetenz, Querschnittsthemen, Lehrplan.

Obsah:

1	Úvod.....	11
2	Kurikulum	12
3	Rámcový vzdělávací program.....	14
3.1	Charakteristika RVP středního odborného vzdělávání	15
3.2	Cíle středního vzdělávání.....	15
3.3	Průřezová témata.....	18
4	Školní vzdělávací program.....	20
4.1	Úvodní identifikační údaje.....	21
4.2	Profil absolventa	21
4.3	Charakteristika vzdělávacího programu	22
4.4	Učební plán	22
4.5	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP.....	23
4.6	Učební osnovy	23
4.7	Popis materiálního a personálního zajištění výuky.....	24
4.8	Charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci daného ŠVP..	24
5	Systémový projekt PILOT S	25
6	Tvorba školních vzdělávacích programů na SOŠ v praxi.....	27
6.1	Cíl výzkumu.....	27
6.2	Výzkumné metody	27
6.3	Školy zařazené do výzkumu	27
6.3.1	Způsob výběru středních odborných škol do výzkumu.....	27
6.3.2	Základní charakteristika vybraných středních odborných škol	28
6.3.2.1	Střední odborná škola železniční a stavební Šumperk.....	28
6.3.2.2	Vyšší odborná škola a střední průmyslová škola Šumperk	29
6.3.2.3	Střední škola sociální péče a služeb Zábřeh	31
6.3.3	Přehled oborů vzdělání vyučovaných na vybraných středních odborných školách	32
6.4	Analýza školních vzdělávacích programů	35
6.4.1	Cíl analýzy	35
6.4.2	Charakteristika výzkumného souboru	35
6.4.3	Data získaná z jednotlivých analýz	36
6.4.3.1	Analýza školních vzdělávacích programů pro obor vzdělání Strojírenství.....	36
6.4.3.2	Analýza školních vzdělávacích programů pro obor vzdělání Zedník..	48
6.4.4	Diskuse k analýzám	57

6.5	Interview s pedagogy vybraných středních odborných škol.....	58
6.5.1	Cíl interview	58
6.5.2	Charakteristika souboru	58
6.5.3	Data získaná z provedených interview	59
6.5.4	Diskuse k interview	68
7	Závěr.....	70
	Seznam pramenů	72
	Seznam příloh	74

Seznam zkratk a symbolů

MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NUOV	Národní ústav odborného vzdělávání
PT	Průřezová témata
RVP	Rámcový vzdělávací program
SOŠ a SOU	Střední odborné školy a střední odborné učiliště
SŠSPaS	Střední škola sociální péče a služeb
SŠŽaS	Střední škola železniční a stavební
ŠVP	Školní vzdělávací program
UO	Učební osnova
VOŠaSPŠ	Vyšší odborná škola a střední průmyslová škola

„Kurikulum je součástí životní dráhy každého člověka v období dětství a dospívání. Zahrnuje veškerou zkušenost, kterou žák získává v průběhu školní docházky, vzdělávací cíle, obsah výuky, činnosti ve třídě, vztahy mezi učiteli a žáky, zdroje a dalšími faktory, které ovlivňují učební situace ve třídě.“ (Walterová, 1994, s. 9)

1 Úvod

Již několik let probíhá v České republice reforma školství. Aniž by si to celý český národ uvědomoval, tato reforma se dotýká všech obyvatelů našeho státu. Existence každé lidské společnosti totiž závisí na dalších generacích a jakým směrem tyto generace půjdou do jisté míry záleží i na systému vzdělávání.

V souvislosti se školskou reformou došlo k zavedení rámcových vzdělávacích programů pro jednotlivé úrovně a typy vzdělání. Školy a jejich pracovníci na základě rámcových vzdělávacích programů musí vypracovat vlastní školní vzdělávací programy, ve kterých definují svoji představu o tom, jak budou realizovat vzdělávání v jejich škole. Školy mají volnou ruku v tom, jakým způsobem pojmu tvorbu svých školních vzdělávacích programů, ale musí obsahovat všechny potřebné požadavky definované příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Tato práce je zaměřena, jak už název napovídá, na tvorbu školních vzdělávacích programů na středních odborných školách. Cílem je zjistit, jakým způsobem se střední odborné školy vypořádaly s vytvářením jejich vlastních školních vzdělávacích programů.

První kapitoly jsou věnovány teorii o základních pojmech jako je kurikulum, rámcový vzdělávací program a školní vzdělávací program. Kapitola pátá pojednává o projektu Pilot S, který byl zaměřen na tvorbu školních vzdělávacích programů na středních odborných školách.

V šesté kapitole je vypracován výzkum, který je zaměřen na tvorbu školních vzdělávacích programů v praxi. Jako výzkumné metody byly použity analýza textu a interview. Celé toto šetření bylo provedeno na třech vybraných středních odborných školách z Olomouckého kraje.

2 Kurikulum

Termín kurikulum je latinského původu a má více významů: běh, závod, závodní dráha, závodní vůz (Maňák, Janík, Švec, 2008, s. 13). Často používané spojení je curriculum vitae – životopis. Pojem kurikulum nemá v pedagogice přesnou definici.

Základní vymezení kurikula a obecnou charakteristiku uvádí E. Walterová (1994) jako komplex problémů vztahujících se k řešení otázek proč, koho, v čem, jak, kdy, za jakých podmínek a s jakými očekávanými efekty vzdělávat? Tyto problémy vystupují v historii vzdělávání a pedagogiky pod různými jmény, jako klíčová témata cílů, obsahu, strategií vzdělávání a způsobu jejich plánování, realizace a hodnocení. Jejich přehled a podrobnější rozvedení uvádí tabulka 1 (Walterová, 1994, s. 53).

tabulka 1

KURIKULUM			
V Z D Ě L Á V A T	<i>Otázka</i>	<i>Východisko kurikula</i>	<i>Kategorie</i>
	Proč	vize, smysl, očekávání, potřeby, hodnoty, perspektivy společenské, skupinové, individuální...	Funkce a cíle
	Koho	zvláštnosti věkové, sociální, generační, etnické, sexuální, typologické...	Charakteristiky učícího se
	Co	poznání (vědecké, umělecké), praktické zkušenosti z běžného života, zkušenosti z pracovních činností...	Obsah
	Kdy	ve kterém věku, v jaké posloupnosti, časovém rozsahu, ve kterém ročníku, v jakých časových jednotkách...	Čas
	Jak	strategie učení, učební situace, způsoby interakce a komunikace, organizace života ve škole a ve třídě, mimotřídní činnosti...	Metody a postupy
	Za jakých podmínek	legislativní rámec, řízení, financování, vybavení, klima, učební prostředí, spolupráce školy a komunity, podpůrné struktury a materiály...	Organizace
	S jakými očekávanými efekty	funkce a kritéria hodnocení, metody a nástroje hodnocení, způsoby sdělování výsledků hodnocení...	Kontrola a hodnocení

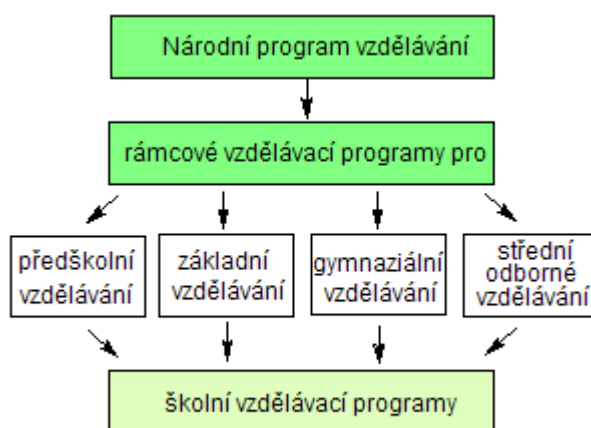
Cílem kurikula je tedy zvýšit kvalitu vzdělávání a poskytnout žákům adekvátní vybavení pro život. To se má stát ve vzdělávacím institutu, ve škole, která je součástí životní zkušenosti žáků v určitém období jejich života.

Nové principy vzdělávací politiky formuloval Národní program rozvoje vzdělávání v České republice (2001), který se promítl do školského zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Maňák, Janík, Švec, 2008, s. 33).

Národní program rozvoje vzdělávání v České republice (Bílá kniha) vznikl na základě usnesení vlády České republiky č. 227 ze dne 7. dubna 1999, která v něm schválila hlavní cíle vzdělávací politiky. Česká Bílá kniha je pojata jako systémový projekt, formulující myšlenková východiska, obecné záměry a rozvojové programy, které mají být směrodatné pro vývoj vzdělávací soustavy ve střednědobém horizontu (Národní program rozvoje vzdělávání, 2001, s.7).

Dokument upozorňuje, že jde o vnitřní proměnu vzdělávání, která vyžaduje přijetí nových hodnot, změnu postojů, přístupu a jednání na všech úrovních a u všech účastníků. Hlavní zásadu kurikulární politiky státu určuje státní program vzdělávání (tzv. národní kurikulum), další centrální úroveň je zpracována v rámcových vzdělávacích programech, od nichž se odvíjí její školní vzdělávací programy, které zohledňují konkrétní podmínky na školách (Maňák, Janík, Švec, 2008, s. 34).

Kurikulární dokumenty mají tedy dvě úrovně: státní a školní. Ke státní úrovni patří kromě Národního programu vzdělávání také rámcové vzdělávací programy, školní úroveň představují školní vzdělávací programy. Jejich přehled podává následující obrázek.

obrázek 1: Přehled kurikulárních dokumentů (Maňák, Janík, Švec, 2008, s. 34)

3 Rámcový vzdělávací program

Podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) rámcové vzdělávací programy vymezují povinný obsah, rozsah a podmínky vzdělávání a jsou závazné pro tvorbu školních vzdělávacích programů. Stanovují zejména konkrétní cíle, formy, délku a povinný obsah vzdělávání, jeho organizační uspořádání, profesní profil, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání a zásady pro tvorbu školních vzdělávacích programů, jakož i podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nezbytné materiální, personální a organizační podmínky a podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví.

Tvorbu a oponenturu RVP zajišťují příslušná ministerstva prostřednictvím odborníků vědy a praxe, včetně pedagogiky a psychologie. RVP vydává ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy po projednání s příslušnými ministerstvy. RVP pro odborné vzdělávání projednají ministerstva před jejich vydáním s příslušnými ústředními odborovými orgány, s příslušnými organizacemi zaměstnavatelů s celostátní působností a s kraji (Školský zákon, 561/2004 Sb.).

Rámcové vzdělávací programy pro střední odborné vzdělávání vymezují minimální požadavky na vzdělávání, které jsou závazné pro všechny školy vyučující určitý obor. Podle RVP si školy musí připravit vlastní vzdělávací programy, které budou odpovídat požadavkům, podmínkám i potřebám školy v daném regionu.

Pro každý obor vzniká jeden samostatný rámcový vzdělávací program. Skládá se ze dvou částí. Za prvé se jedná o *část všeobecnou*, která je společná pro všechny obory dané úrovně, a za druhé o *část odbornou*, která je pro každý obor jedinečná.

Při vytváření RVP došlo k redukci původních 800 oborů na přibližně 275 širěji koncipovaných oborů. Vytvořit nové programy a současně redukovat počet oborů nebylo jednoduché. Nelze totiž mechanicky spojit všechny kompetence, s nimiž počítají dosavadní užší obory. Výsledný obor musí mít svou vlastní logickou strukturu a přitom je důležité, aby zachoval to, co bylo v původních oborech nejpodstatnější, a navzájem to propojil. RVP byly přednostně vytvářeny pro ty obory, ve kterých se vzdělával větší počet žáků, a které nahrazovaly několik dosavadních oborů vzdělání. RVP pro odborné školy byly připravovány postupně v Národním ústavu odborného vzdělávání a jejich schvalování probíhalo v několika vlnách, které jsou rozepsány v tabulce 2 (Rámcové vzdělávací programy - NUOV [online], c2008).

tabulka 2

4 postupné vlny schvalování a vydávání jednotlivých RVP, 2007 – 2009/10			
<i>Vlny RVP</i>	<i>Schváleno a vydáno</i>	<i>Počet vydaných a schválených RVP</i>	<i>Datum zahájení výuky dle ŠVP</i>
1. vlna	červen 2007	63	1. září 2009
2. vlna	květen 2008	82	1. září 2010
3. vlna	květen 2009	82	1. září 2011
4. vlna	duben 2010	49	1. září 2012

K dokončení první skupiny RVP přispěl systémový projekt Pilot S. Třicet vybraných škol si podle RVP připravilo své školní vzdělávací programy a od školního roku 2006/2007 podle nich vyučují. Také jejich zkušenosti se odrazily v návrhu rámcových vzdělávacích programů. Plné znění RVP je možné nalézt na webových stránkách Národního ústavu odborného vzdělávání (www.nuov.cz).

3.1 Charakteristika RVP středního odborného vzdělávání

RVP pro střední odborné vzdělávání vymezují zejména výsledky vzdělávání, kterých má žák v závěru studia dosáhnout, obsah vzdělávání, základní podmínky realizace vzdělávání a pravidla pro tvorbu školních vzdělávacích programů. Jsou závaznými dokumenty pro všechny školy poskytující střední odborné vzdělávání, které musí respektovat a podle nich vytvořit své školní vzdělávací programy. Tyto dokumenty jsou přístupné, jak pro pedagogickou, tak i pro nepedagogickou veřejnost a budou po určitém období platnosti nebo podle potřeby inovovány.

RVP pro střední odborné vzdělávání vedou k lepšímu uplatnění absolventů středního odborného vzdělávání na trhu práce a jejich připravenosti dále se vzdělávat, případně se rekvalifikovat a vést kvalitní osobní i občanský život (RVP pro obor vzdělání, 31-43-M/01 Oděvnictví, 2008, s. 2).

3.2 Cíle středního vzdělávání

Ve školském zákoně je uvedeno, že střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání důležité pro osobní rozvoj jedince. Poskytuje žákům obsahově širší všeobecné vzdělání nebo odborné vzdělání spojené se všeobecným vzděláním a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Střední vzdělávání dále vytváří předpoklady pro plnoprávný osobní a občanský život, samostatné získávání informací a celoživotní učení, pokračování v navazujícím

vzdělávání a přípravu pro výkon povolání nebo pracovní činnosti. V RVP pro obor vzdělání Oděvnictví jsou cíle středního vzdělávání vyjádřeny na třech úrovních:

1. *Obecné cíle středního vzdělávání*

Jsou vyjádřeny z pozice pedagogických pracovníků a vyjadřují k čemu má vzdělávání směřovat a o co mají vyučující svou výukou usilovat. Jedná se o tzv. Delorsovy cíle, které ve *Vzdělávání pro 21. století* formulovala mezinárodní komise UNESCO:

- *Učit se poznávat*: tzn. rozvíjet dovednosti potřebné k učení se a prohloubit si poznatky ze základního vzdělávání.
- *Učit se pracovat a jednat*: tzn. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které je obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy a v nich se správně rozhodovat, pracovat v týmech a vykonávat pracovní činnosti, pro které byli žáci připravováni.
- *Učit se být*: tzn. porozumět vlastní osobnosti, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.
- *Učit se žít s ostatními*: tzn. spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

Hranice mezi jednotlivými obecnými cíli nelze jednoznačně stanovit, mohou se totiž místy překrývat a nebo dokonce prolínat (RVP pro obor vzdělání, 31-43-M/01 Oděvnictví, 2008, s. 5).

2. *Kompetence absolventa oboru vzdělání*

Pojem kompetence se snaží vystihnout, že cílem vzdělávání není pouhé osvojení poznatků a dovedností, ale i vytváření způsobilostí potřebných pro život nebo výkon povolání. Jedná se o jakési ohraničené okruhy schopností a znalostí a s nimi spojené dovednosti, postoje a hodnotové orientace. Dělí se na kompetence klíčové a kompetence odborné (RVP pro obor vzdělání, 31-43-M/01 Oděvnictví, 2008, s. 4).

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti a pracovní uplatnění. Klíčové kompetence odborného vzdělávání navazují na klíčové kompetence základního vzdělávání. Neváží se na konkrétní vyučovací předměty. Lze je rozvíjet

prostřednictvím všeobecného i odborného vzdělávání (RVP pro obor vzdělání, 31-43-M/01 Oděvnictví, 2008, s. 4).

V RVP pro střední odborné vzdělávání jsou vymezené tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení,
- kompetence k řešení problémů,
- komunikativní kompetence,
- kompetence personální a sociální,
- kompetence občanské a kulturní povědomí,
- kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám,
- kompetence matematické,
- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi (RVP pro obor vzdělání, 31-43-M/01 Oděvnictví, 2008, s. 7).

Kompetence odborné vyjadřují profesní profil absolventa oboru vzdělání a jeho způsobilost pro výkon povolání. Tvoří je soubor odborných vědomostí, dovedností, postojů a hodnot potřebných pro výkon povolání daného oboru (RVP pro obor vzdělání, 31-43-M/01 Oděvnictví, 2008, s. 4).

Názorná ukázka odborných kompetencí náhodně vybraného RVP pro obor vzdělání Oděvnictví:

- zpracovávat konstrukční dokumentaci pro výrobu oděvů,
- zpracovávat technologickou dokumentaci pro výrobu oděvů,
- odborně řídit výrobní procesy při individuální a průmyslové výrobě,
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci,
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb,
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

3. Výsledky vzdělávání jednotlivých vzdělávacích oblastí (kurikulárních rámců)

Výsledky vzdělávání jsou stanoveny jednotně pro všechny žáky. Úroveň jejich osvojení závisí také na učebních předpokladech a motivaci každého žáka. RVP pro odborné vzdělávání popisují výsledky vzdělávání jako žádoucí návyky a postoje žáků. Škola je povinna žáky vybavit těmito návyky a postoji, ale jejich ověřování v praxi nemůže nijak realizovat. Výsledky vzdělávání jsou vyjádřeny zpravidla v charakteristice jednotlivých oblastí a obsahových okruhů jako vzdělávací cíle, k nimž musí výuka směřovat.

Přehled vzdělávacích oblastí:

- jazykové vzdělávání a komunikace,
- společenskovední vzdělávání,
- přírodovědné vzdělávání,
- matematické vzdělávání,
- vzdělávání pro zdraví,
- vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích,
- ekonomické vzdělávání,
- odborné vzdělávání (RVP pro obor vzdělání, 31-43-M/01 Oděvnictví, 2008, s. 13).

Kompetence absolventa a výsledky vzdělávání jednotlivých oblastí jsou vyjádřeny z pozice žáka a uvádějí, jak žák umí na konci výuky získané vědomosti a dovednosti používat.

3.3 Průřezová témata

Průřezová témata zahrnují okruhy aktuálních problémů současného světa, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Tato témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Školy mohou témata například integrovat do tradičních předmětů, nebo vyučovat prostřednictvím projektů (Reforma školství v České republice – Varianty [online], c2006).

V RVP pro střední odborné vzdělávání jsou uvedena tato průřezová témata:

- *Občan v demokratické společnosti:* toto PT se zaměřuje na vytváření a upevňování postojů a hodnotové orientace žáků potřebných pro fungování a zdokonalování demokracie.
- *Člověk a životní prostředí:* PT, jehož cílem je připravit budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a k úctě k životu ve všech jeho formách.
- *Člověk a svět práce:* cílem tohoto PT je připravit absolventa na jeho úspěšný vstup na trh práce, jeho uplatnění a budování profesní kariéry.

- *Informační a komunikační technologie*: PT, které má za cíl naučit žáka používat základní a aplikační programové vybavení počítače a pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky (RVP pro obor vzdělání, 31-43-M/01 Oděvnictví, 2008, s. 57, 58, 60, 61).

Shrnutí:

Bylo zjištěno, že:

- rámcové vzdělávací programy jsou státem stanovené minimální požadavky na vzdělávání,
- podle školského zákona má veškerá výuka probíhat podle rámcových vzdělávacích programů,
- pro každý obor vzdělání existuje jeden rámcový vzdělávací program,
- rámcové vzdělávací programy pro odborné vzdělávání jsou postupně vydávány ve čtyřech fázích,
- v souvislosti se zaváděním rámcových vzdělávacích programů došlo ke snížení počtu oborů vzdělání v systému vzdělávání, tzn., že došlo ke spojení několika do té doby existujících oborů,
- přednostně byly vytvořeny rámcové vzdělávací programy pro obory, ve kterých se vzdělával větší počet žáků,
- rámcové vzdělávací programy se řídí základními kompetencemi a mají stejnou strukturu, některé kapitoly jsou společné pro všechny rámcové vzdělávací programy,
- všeobecná část rámcových vzdělávacích programů pro odborné vzdělávání je pro všechny obory dané úrovně společná,
- odborná část rámcových vzdělávacích programů pro odborné vzdělávání je pro každý obor jedinečná,
- rámcové vzdělávací programy jsou veřejné dokumenty přístupné pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost.

4 Školní vzdělávací program

Školní vzdělávací program je stěžejní pedagogický dokument školy. Každá škola si ho povinně musí vytvořit a realizuje v něm požadavky rámcového vzdělávacího programu pro daný obor vzdělání. Školy a jejich zaměstnanci musí vypracovat své ŠVP do dvou let od schválení RVP oboru vzdělání, který poskytují (Školský zákon, 561/2004 Sb.).

Podle RVP pro odborné vzdělávání může být ŠVP zpracován (RVP pro obor vzdělání, 31-43-M/01 Oděvnictví, 2008, s. 65):

- *klasicky* – na základě vyučovacích předmětů a učebních osnov,
- *modulárně* – na základě různě ucelených částí vzdělávacího programu,
- *kombinovaně* – kombinace předchozích dvou.

Každá škola má právo si vybrat, která z těchto možností je pro ni výhodnější. ŠVP by měl být výsledkem společného úsilí všech pedagogických pracovníků školy.

ŠVP vydává ředitel školy nebo školského zařízení. Podle školského zákona musí být ŠVP zveřejněn na přístupném místě ve škole nebo školském zařízení, aby do něj mohl každý nahlédnout a pořizovat si z něj opisy, výpisy nebo kopie. To je důležité zejména pro případné uchazeče o studium, kteří si ze ŠVP mohou zjistit potřebné informace k danému oboru vzdělání, o který mají zájem.

ŠVP musí podle RVP pro odborné vzdělávání obsahovat:

- úvodní identifikační údaje,
- profil absolventa,
- charakteristiku vzdělávacího programu,
- učební plán,
- přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP,
- učební osnovy nebo vzdělávací moduly,
- popis materiálního a personálního zajištění výuky v daném ŠVP a oboru vzdělání,
- charakteristiku spolupráce se sociálními partnery při realizaci daného ŠVP.

Školní vzdělávací program by měl být pravidelně vyhodnocován a obnovován. Všechny změny, které budou v ŠVP provedeny, musí být zdokumentovány a schváleny ředitelem školy a zavádí se vždy k 1. září nového školního roku počínaje 1. ročníkem.

4.1 Úvodní identifikační údaje

Do úvodních identifikačních údajů podle Metodiky tvorby ŠVP na SOŠ a SOU (dále jen Metodika) patří:

- název a adresa školy, zřizovatel,
- název ŠVP – škola si může vytvořit vlastní název, ale měl by vyjadřovat vztah k určitému oboru vzdělání a profilu absolventa, název ŠVP se uvádí na vysvědčení,
- kód a název oboru vzdělání – odpovídá Nařízení vlády o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání a příslušnému RVP,
- stupeň poskytovaného vzdělání,
- délka a forma vzdělávání,
- platnost ŠVP – datum počátku platnosti ŠVP počínaje prvním ročníkem, je zde uvedeno jméno a titul ředitele školy, ten svým podpisem a razítkem školy platnost ŠVP stvrdí.

4.2 Profil absolventa

Profil absolventa je nejvýznamnější část ŠVP. Poskytuje informace nejen žákům a rodičům při výběru oboru vzdělání, ale i zaměstnavatelům o odborných a osobních kvalitách absolventa a pracovních činnostech, pro které bude připravován. Upřesňuje kompetence absolventa a výsledky vzdělávání vymezené v RVP z hlediska záměrů školy.

Profil absolventa by měl podle Metodiky obsahovat:

- základní identifikační údaje - kvůli možnosti používat tuto část ŠVP jako samostatný dokument pro účely informovanosti veřejnosti,
- popis uplatnění absolventa v praxi - měl by být stručný a věcný a měl by vypovídat o tom, na která povolání nebo pozice je absolvent na výstupu ze školy připraven,
- očekávané kompetence absolventa,
- způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání a stupeň dosaženého vzdělání.

4.3 Charakteristika vzdělávacího programu

Charakteristika vzdělávacího programu upřesňuje celkové pojetí vzdělávání v daném ŠVP. Vyjadřuje charakter pedagogické koncepce, kterou chce škola realizovat. Informace, které tato část ŠVP obsahuje, jsou důležité hlavně pro pedagogy, kteří budou podle tohoto programu učit a dozví se v něm o plánované pedagogické strategii.

Charakteristika vzdělávacího programu by podle Metodiky měla obsahovat:

- základní identifikační údaje,
- popis celkového pojetí vzdělávání,
- organizaci výuky,
- způsob hodnocení žáků,
- vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných,
- realizaci bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci,
- podmínky pro přijímání ke vzdělávání a způsob ukončení vzdělávání.

4.4 Učební plán

Učební plán vychází z kurikulárních rámců a z rámcového rozvržení obsahu vzdělávání uvedeného v RVP. Je důležitým školním dokumentem a odvíjejí se od něj učební osnovy dané školní instituce. Učební plán uspořádává učivo do určitých celků, stanovuje vyučovací předměty a určuje jejich sled a časovou dotaci (Maňák, Janík, Švec, 2008, s. 38). Zpracovává se pro všechny nabízené formy vzdělávání a podle Metodiky by měl obsahovat:

- identifikační údaje,
- tabulku s výčtem všech vyučovacích předmětů, jejich hodinovou dotaci a rozvržení do ročníků, celkové počty vyučovacích hodin za všechny ročníky, celkový počet hodin týdně v jednotlivých ročnících a další aktivity školy,
- poznámky k učebnímu plánu objasňující některé obsahové a organizační aspekty učebního plánu a výuky,
- přehled využití týdnů ve školním roce formulovaný opět do tabulky.

4.5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Jedná se o přehled, ve kterém je uvedeno, jak jsou vzdělávací oblasti a obsahové okruhy RVP zapracovány do jednotlivých vyučovacích předmětů a dalších vzdělávacích činností a jestli jsou dodrženy minimální počty vyučovacích hodin podle příslušného RVP. Tento přehled má kontrolní funkci a zpracování se provádí formou tabulky. V Metodice je doporučeno vypracovat tuto část ŠVP v závěrečných fázích tvorby ŠVP (Metodika tvorby ŠVP SOŠ a SOU, 2008, s. 23).

4.6 Učební osnovy

Učební osnovy vymezují cíle a pojetí vyučovacích předmětů, stanoví rozsah učiva, detailně specifikují jeho náplň a doporučují základní metody a formy výuky (Maňák, Janík, Švec, 2008, s. 36). Zpracovávají se pro všechny vyučovací předměty uvedené v učebním plánu. Je možné jednu učební osnovu použít pro různé ŠVP, a to za předpokladu, že předmět má stejnou hodinovou dotaci (Metodika tvorby ŠVP SOŠ a SOU, 2008, s. 24).

Učební osnovy vyučovacího předmětu by měly podle Metodiky obsahovat tyto části:

- záhlaví, ve kterém je uveden název školy a ŠVP, název vyučovacího předmětu a jeho hodinová dotace, platnost učební osnovy,
- pojetí vyučovacího předmětu, které vysvětluje nejzávažnější přístupy, podle kterých je učivo a výsledky vzdělávání konstruováno a obsahuje tyto části:
 - obecný cíl vyučovacího předmětu – uvádí zásadní poslání předmětu ve vzdělávacím programu,
 - charakteristiku učiva – popisuje, z jakých hlavních částí se učivo skládá,
 - cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí,
 - výukové strategie (pojetí výuky) – ukazují jaké hlavní metody a formy budou ve výuce používány,
 - hodnocení výsledků žáků – uvádí, na co bude nejvíce kladen důraz při hodnocení žáků,
 - popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat – stručně popisuje, které z klíčových kompetencí a průřezových témat budou ve výuce rozvíjeny a jakým způsobem,
- rozpis učiva a výsledků vzdělávání – jak už název napovídá, je v něm uvedeno učivo (tématické celky) a očekávané výstupy, tedy výsledky vzdělávání.

4.7 Popis materiálního a personálního zajištění výuky

V této části ŠVP se dokumentuje připravenost školy na výuku v daném oboru vzdělání. Co se týče personálního zabezpečení, je důležité uvést, jestli bude výuka plně zajištěna kvalifikovanými pracovníky, jaké mají pracovníci odborné zkušenosti a jakým způsobem se budou dále vzdělávat. Co se týče materiálního zabezpečení, tak je důležité uvést v jakých prostorách a s jakým vybavením bude uskutečňována výuka v jednotlivých oblastech vzdělávání, jaké má škola k dispozici učební pomůcky a jiné didaktické prostředky, jestli škola bude využívat výukové prostory nebo prostředky jiných subjektů (Metodika tvorby ŠVP SOŠ a SOU, 2008, s. 31).

4.8 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci daného ŠVP

V této části ŠVP by každá škola měla uvést, na které sociální partnery se bude obracet a popsat jakou podobu bude mít předpokládaná spolupráce při realizaci ŠVP (Metodika tvorby ŠVP SOŠ a SOU, 2008, s. 31). Sociálními partnery jsou především rodiny žáků a potenciální zaměstnavatelé absolventů. Ve Zpravodaji systémového projektu Pilot S je uvedeno, že velice důležití jsou sociální partneři, kteří umožní žákům odborných škol na jejich pracovištích vykonávat odbornou praxi nebo odborný výcvik. Žák tím získává zkušenosti nejen v odborné oblasti, jelikož partnerské firmy mívají většinou lepší a modernější technické vybavení, ale i zkušenosti z pracovního prostředí.

Podstatným dokumentem, který by si měly všechny školy před zahájením tvorby jejich ŠVP vypracovat, je tzv. Analytická studie o sociálním partnerství. Tato studie mapuje, jak jsou jejich dosavadní absolventi úspěšní v navazujícím studiu, jestli se jim daří uplatnit se na trhu práce a jak, které jejich kompetence zaměstnavatelé upřednostňují a které postrádají, a kolik jejich absolventů je nezaměstnaných. Aby tato analýza byla co možno nejvíce objektivní, měl by se už i na ní podílet úřad práce a další sociální partneři (Zpravodaj systémového projektu Pilot S [online], 2007-2008).

Podle článku uvedeného ve Zpravodaji systémového projektu Pilot S se zástupci podniků při spolupráci na přípravě ŠVP soustředí hlavně na profil absolventa. Tam mohou ovlivnit připravenost žáků na výkon povolání a na potřeby trhu práce. Zaměřují se zejména na klíčové kompetence, odpovědnost, schopnost pracovat v týmu, cizojazyčnou komunikaci, zájem o další zaměstnání atd. Je tedy zřejmé, že spolupráce mezi školou a sociálními partnery je rozhodující pro vytvoření úspěšného a funkčního ŠVP.

5 Systémový projekt PILOT S

Systémový projekt PILOT S (Tvorba a ověřování pilotních školních vzdělávacích programů na vybraných středních odborných školách a středních odborných učilištích) byl zaměřen na problematiku oborů středního odborného vzdělávání. Ve Zpravodaji tohoto projektu je uvedeno, že cílem bylo získat potřebné informace o tom, jak jsou střední odborné školy připraveny na kurikulární reformu a jestli jsou schopné vytvořit funkční a kvalitní ŠVP podle příslušných RVP. Dalším cílem bylo získat zkušenosti přenositelné na všechny odborné školy. Projekt byl schválen a řízen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a realizoval ho Národní ústav odborného vzdělávání ve spolupráci s vybranými školami.

Projekt byl zahájen v červnu roku 2005 a ukončen v červenci 2008. Bylo do něj zapojeno celkem 30 středních odborných škol vybraných ze všech krajů. O které školy se jedná, je uvedeno v příloze 1. Pilotní školy měly pouhých devět měsíců na vytvoření jejich ŠVP. Vypracování ŠVP tedy bylo zkráceno o rok a tři měsíce. Přesto se pilotním školám podařilo své ŠVP dokončit. Vzniklo celkem 53 ŠVP pro 24 oborů vzdělání, které byly zpracovány na základě pilotní verze RVP. Většina pilotních škol zpracovala své ŠVP klasicky s učebními osnovami a pouze dvě školy se rozhodly vytvořit svůj ŠVP modulově. Vytvořené vzdělávací programy měly různou kvalitu i rozsah. Tyto rozdíly vycházely z různých postojů pilotních škol k tvorbě ŠVP.

Projekt probíhal ve třech etapách:

- *první etapa:* příprava na zpracování ŠVP,
- *druhá etapa:* vlastní zpracování ŠVP,
- *třetí etapa:* ověřování ŠVP v praxi (Zpravodaj systémového projektu Pilot S [online], 2007-2008).

Téměř všechny školní vzdělávací programy vytvořené na pilotních školách odpovídaly podmínkám na dané škole a vedly ke zkvalitnění a změně práce učitelů, ke zlepšení výuky a celkovému klimatu školy. Zkušenosti škol s výukou podle ŠVP jsou většinou pozitivní. Řada učitelů brala práci na ŠVP jako příležitost vyzkoušet něco nového a ve většině případů došlo i ke změně vztahů mezi učiteli a zlepšení jejich komunikace.

Na základě zkušeností projektu byla vypracována Metodika tvorby školních vzdělávacích programů SOŠ a SOU. Popisuje jednotlivé části a postupy tvorby ŠVP, obsahuje ukázky z pilotních škol a ukazuje chyby, kterých se tyto školy dopouštěly.

Při práci na této bakalářské práci z ní bylo čerpáno mnoho informací. Vyšel také sborník Pilotní školy – zdroj inspirace, ve kterém jsou uvedeny zkušenosti jednotlivých škol, a spousta dalších dokumentů pojednávajících o tvorbě ŠVP.

Na projekt Pilot S navazuje projekt Kurikulum S, který byl připraven Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Národním ústavem odborného vzdělávání (O projektu – NUOV [online], c2008). Tento projekt by měl pomoci všem středním odborným školám a učilištím při tvorbě a zavádění jejich ŠVP do praxe. Využívá všechny informace a zkušenosti získané z projektu PILOT S a nabízí metodické rady a konzultace při zpracování ŠVP.

6 Tvorba školních vzdělávacích programů na SOŠ v praxi

6.1 Cíl výzkumu

Hlavním cílem této bakalářské práce je zjistit, jak jsou vytvářeny školní vzdělávací programy v praxi, a které části ŠVP se při jejich vytváření jeví jako problematické. Do výzkumu byly vybrány tři střední odborné školy, způsob výběru škol je uveden níže. Aby bylo možné všechny zadané skutečnosti v tomto výzkumu zjistit, bylo zapotřebí navázat kontakt s vedoucími pracovníky vybraných středních škol.

6.2 Výzkumné metody

Byly zvoleny dvě metody výzkumu. První metodou byla analýza textu, při které byly porovnávány školní vzdělávací programy pro stejný obor vzdělání. Druhou metodou bylo interview s pedagogickými pracovníky konkrétních středních odborných škol.

6.3 Školy zařazené do výzkumu

6.3.1 Způsob výběru středních odborných škol do výzkumu

V první řadě byly do výzkumu vybírány střední odborné školy dle lokality, ve které se nacházejí. Důvodem byla snadnější komunikace a dostupnost. Dále výběr podléhal oborům vzdělání, které jednotlivé střední odborné školy nabízejí. Protože byl nastaven předpoklad, že výzkum bude zahrnovat analýzu školního vzdělávacího programu jak pro obor vzdělání zakončený maturitní zkouškou, tak pro obor vzdělání zakončený výučním listem, byly hledány takové dvě střední odborné školy, které by měly v nabídce stejný obor vzdělání zakončený maturitní zkouškou a stejný obor vzdělání zakončený výučním listem. Jelikož se ve zvolené lokalitě takové dvě školy nenacházely, byla zvolena alternativní varianta výběru. Tzn. že byla vybrána jedna střední odborná škola, která nabízí jak obor zakončený maturitní zkouškou, tak obor zakončený výučním listem. K ní se potom hledaly dvě další střední odborné školy, které nabízejí stejný obor vzdělání buď zakončený maturitní zkouškou, nebo výučním listem k dané první vybrané střední odborné škole. Výzkumným souborem jsou nakonec tři střední odborné školy.

Zvolenou lokalitou byl Olomoucký kraj, přesněji šumperský okres. První vybranou školou byla Střední odborná škola železniční a stavební Šumperk. Další dvě vybrané školy, které odpovídaly daným podmínkám, byly Vyšší odborná škola a střední průmyslová škola Šumperk a Střední škola sociální péče a služeb Zábřeh.

Všechny tři vybrané střední školy nabízejí svým uchazečům rozmanitý a velký počet oborů vzdělání, poskytují vzdělání velikému počtu žáků, povolená kapacita žáků se na nich pohybuje od 800 do 1000 žáků a vyučovacím jazykem na těchto středních odborných školách je jazyk český.

6.3.2 Základní charakteristika vybraných středních odborných škol

6.3.2.1 Střední odborná škola železniční a stavební Šumperk

<i>Sídlo školy:</i>	Bulharská 8 787 43 Šumperk
<i>IČ:</i>	14451107
<i>Ředitel:</i>	Mgr. Luboš Mátych
<i>Zástupce ředitele:</i>	Mgr. Zdeňka Markovská Mgr. Ivana Přikrylová Jan Hrouza
<i>Datum zápisu do rejstříku:</i>	1. 1. 2005
<i>Právní forma:</i>	příspěvková organizace
<i>Zřizovatel:</i>	Olomoucký kraj
<i>Součástí školy:</i>	Střední škola Školní jídelna
<i>Web:</i>	www.soszs.cz

obrázek 2: Budova zámku na Bulharské ulici (vlevo) a budova na Hanácké ulici (vpravo) (Matušková [online], c2008)

Umístění školy

Škola se nachází v budově bývalého šumperského zámku na Bulharské ulici a v budově na Hanácké ulici. Pro potřeby odborného výcviku využívá vlastní dílny v Čičákové ulici a pronajaté dílny v areálu firmy Pars nova a.s. a v areálu firmy AGRITEC.

Historie školy

Na webových stránkách školy je uvedeno, že škola byla založena v roce 1956 a její název zněl Železniční učňovská škola. O dva roky později se škola proměnila na Odborné učiliště železniční. V roce 2001 se změnil název školy na Střední odbornou školu a Střední odborné učiliště železniční a stavební a v roce 2005 došlo ke sloučení této školy se Střední odbornou školou památkové péče v Šumperku. Od 1. září 2010 má škola nový název, který zní Střední odborná škola železniční a stavební.

Nabízené obory vzdělání

Škola zabezpečuje střední odborné vzdělávání v oboru železničním, stavebním, dřevařském, strojírenském a elektrotechnickém. Rozsáhlá nabídka studijních a učebních vzdělávacích oborů umožňuje jejich snadnější vzájemnou prostupnost a návaznost. S podporou nástavbových oborů, dálkového a postupně zaváděného zkráceného studia rozvíjí celoživotní vzdělávání (Matušková [online], c2008).

Sociální partneři

Mezi nejvýznamnější sociální partnery školy patří především České dráhy a.s. a již zmiňovaný Pars nova a.s. (Matušková [online], c2008).

6.3.2.2 Vyšší odborná škola a střední průmyslová škola Šumperk

<i>Sídlo školy:</i>	Gen. Krátkého 1 787 29 Šumperk
<i>IČ:</i>	00843113
<i>Ředitel:</i>	Ing. Petr Vepřek
<i>Zástupce ředitele:</i>	Mgr. Danuše Švyhnosová Ing. Stanislav Melichar Mgr. Václav Pur
<i>Datum zápisu do rejstříku:</i>	1. 1. 2005
<i>Právní forma:</i>	příspěvková organizace
<i>Zřizovatel:</i>	Olomoucký kraj
<i>Součásti školy:</i>	Střední průmyslová škola Vyšší odborná škola Domov mládeže Školní jídelna
<i>Web:</i>	www.vsp-su.cz

obrázek 3: Budova na ulici Gen. Krátkého (vlevo) a hlavní vchod do budovy (vpravo) (AMiT [online], c2007)

Umístění školy

Škola se nachází v budově na ulici Gen. Krátkého. Součástí školy je Domov mládeže v ulici U sanatoria.

Historie školy

Webové stránky této školy uvádějí, že škola zahájila svou činnost v Zábřehu v lednu 1897. Na přelomu roku 1920 a 1921 musela být škola přeložena do některého německého města severní Moravy nebo západního Slezska. Na Dnu německých měst v Olomouci bylo dohodnuto, že se škola přesune do města Šumperka. Přemístění školy trvalo tři roky. V září 1980 obdržela škola nový název, a to Střední průmyslová škola v Šumperku. V rámci modernizace školy a v souladu s požadavky doby byla vypracována osnova vyššího odborného studia a v září 1996 se škola změnila na Vyšší odbornou školu a Střední průmyslovou školu.

Nabízené obory vzdělání

Střední průmyslová škola poskytuje vzdělávání v oboru informační technologie, elektrotechniky, strojírenství, grafický design, průmyslový design a technické lyceum. Vyšší odborná škola nabízí absolventům s maturitní zkouškou vyšší odborné vzdělávání v oboru Informační technologie v jednom vzdělávacím programu, a to Aplikace výpočetní techniky (Šíma [online], c2000-2010).

Sociální partneři školy

Škola dlouhé roky spolupracuje s institucemi a firmami regionu, které mají vztah k obsahům vzdělávacích programů. Každý rok pořádá seminář pro personalisty a odborné pracovníky těchto firem. Řeší se zde připomínky firem k odbornému profilu absolventa a inovaci obsahu učiva jednotlivých odborných předmětů. Mezi největší

spolupracující firmy patří například Pars Nova a.s., MEP a.s., Pramet s.r.o., Metra s.r.o., Dols a.s., OP papírna s.r.o. atd. (VOŠ a SPŠ, ŠVP, 2006, s. 163).

6.3.2.3 Střední škola sociální péče a služeb Zábřeh

<i>Sídlo školy:</i>	nám. 8. května 2 789 22 Zábřeh
<i>IČ:</i>	00409014
<i>Ředitel:</i>	Mgr. Stanislava Kubíčková
<i>Zástupce ředitele:</i>	RNDr. Jiří Matějček Mgr. Hana Růžičková Ing. Bronislava Urbánková
<i>Datum zápisu do rejstříku:</i>	1. 1. 2005
<i>Právní forma:</i>	příspěvková organizace
<i>Zřizovatel:</i>	Olomoucký kraj
<i>Součástí školy:</i>	Střední škola Domov mládeže Školní jídelna Školní jídelna - výdejna
<i>Web:</i>	www.ssspzabreh.cz

obrázek 4: Budova na Bezručově ulici (vlevo) a budova na nám. 8. května (vpravo) (Peškar [online], c2009)

Umístění školy

Škola se nachází v budově na nám. 8. května a v budově na Bezručově ulici. V těchto budovách probíhá teoretická výuka. Odborný výcvik je zajištěn na vlastních pracovištích tzn. dílnách, pozemcích a zahradách a na 33 smluvních pracovištích (převážně v restauracích). Součástí školy je Domov mládeže v Komenského ulici.

Historie školy

Na webových stránkách školy je uvedeno, že škola vznikla 1. července 2006 sloučením Střední odborné školy sociální péče Zábřeh a Středního odborného učiliště Zábřeh.

Střední odborné učiliště bylo založeno již v roce 1927 a to pod názvem Zemská odborná škola hospodářská. Střední odborná škola sociálních služeb byla původně založena jako Rodinná škola Zábřeh. Výuka v ní byla zahájena 1. září 1991 a probíhala shodou okolností právě v prostorách Středního odborného učiliště Zábřeh.

Nabízené obory vzdělání

Od svého založení se škola zaměřuje na výuku zahradnických a zemědělských oborů. Postupem doby se zaměření školy mění a rozšiřuje zejména o studium pedagogických věd zaměřených na sociální péči a humanitární činnost, zejména na práci se sociálně nebo zdravotně postiženými lidmi. V současné době se škola snaží reagovat na potřeby na trhu práce, a proto rozšiřuje svou nabídku vzdělávání o gastronomické obory (Peškar [online], c2009).

Sociální partneři

Mezi sociální partnery školy patří například Agrodružstvo a.s., Květinová síň Fantazie, Kverneland Czech a Agrotechnic Moravia. Výčet všech sociálních partnerů má škola uvedený na svých webových stránkách.

6.3.3 Přehled oborů vzdělání vyučovaných na vybraných středních odborných školách

V rámci probíhající reformy, jak už bylo uvedeno výše, dochází k zavádění nové soustavy oborů vzdělání. Protože reforma probíhá postupně, budou několik let na středních školách vedle sebe existovat jak obory ze staré soustavy, tak obory ze soustavy nové. Obory staré soustavy jsou označeny osmimístným kódem a obory soustavy nové mají kód sedmimístný. V této kapitole jsou v přehledných tabulkách uvedeny všechny obory vzdělání, které vybrané střední odborné školy poskytují. V těchto tabulkách je použito určité barevné rozlišení, které je definováno tabulkou 3.

tabulka 3

<i>Barevné rozlišení</i>	<i>Zahájení výuky dle ŠVP</i>	<i>Vlna</i>
	1. září 2009	1.
	1. září 2010	2.
	1. září 2011	3.
	1. září 2012	4.

Například zelená barva označuje obory vzdělání, jejichž RVP byly schváleny v první vlně reformy a školy musely začít s výukou těchto oborů podle ŠVP nejpozději od 1. září 2009. Obdobně lze z této tabulky vyčíst, co znamenají další barvy.

V tabulkách 4, 5 a 6 jsou jednotlivé obory vzdělání poskytované na vybraných středních odborných školách rozděleny do dvou sloupců. V prvním sloupci jsou uvedeny obory podle nové soustavy oborů vzdělání. Jedná se o ty obory vzdělání, pro které už vybrané střední školy mají vytvořené ŠVP a výuka podle nich na těchto školách již probíhá. Ve sloupci druhém jsou uvedeny obory podle staré soustavy oborů vzdělání. Pokud jsou obory vzdělání uvedeny pouze v tomto sloupci, znamená to, že střední odborné školy ještě nemají ŠVP pro tyto obory vypracované a pravděpodobně na jejich přípravě usilovně pracují. Jednotlivé obory vzdělání byly vedle sebe řazeny za pomoci Převodníku soustav, který je uvedený na webových stránkách Informačního systému o uplatnění absolventů škol na trhu práce.

Tabulka 4 obsahuje všechny obory vzdělání, které poskytuje Střední škola železniční a stavební v denní formě vzdělávání. Ve škole už probíhá výuka podle vlastních ŠVP. Z tabulky je patrné, podle barevného rozlišení, že na škole jsou vytvořeny ŠVP, podle kterých škola musela začít s výukou od 1. září 2009 a od 1. září 2010. Jsou to ŠVP, jejichž RVP byly schváleny v první a v druhé vlně reformy.

tabulka 4

Střední odborná škola železniční a stavební					
Na škole jsou vyučovány tyto obory vzdělání (denní forma vzdělávání)					
Nová soustava oborů vzdělání			Stará soustava oborů vzdělání		
kód oboru	obor vzdělání	dobíhající obor	kód oboru	obor vzdělání	dobíhající obor
23-41-M/01	Strojírenství	ne	39-41-M/001	Strojírenská a elektrotechnická zařízení	ano
-	-	-	23-43-L/506	Provozní technika	ne
-	-	-	23-44-L/001	Mechanik strojů a zařízení	ne
23-68-H/01	Mechanik opravář motorových vozidel	ne	23-66-H/001	Mechanik opravář	ano
-	-	-	26-41-L/501	Elektrotechnika	ne
26-51-H/02	Elektrikář - silnoproud	ne	26-51-H/003	Elektrikář - silnoproud	ano
36-47-M/01	Stavebnictví	ne	36-42-M/011	Inženýrské stavitelství - železniční stavitelství	ano
-	-	-	36-47-M/001	Stavebnictví	ano
-	-	-	36-44-L/502	Stavební provoz	ne
36-52-H/01	Instalatér	ne	36-52-H/001	Instalatér	ano
23-55-H/01	Klempíř	ne	36-55-H/001	Klempíř - stavební výroba	ano
36-64-H/01	Tesař	ne	36-64-H/001	Tesař	ano
36-67-H/01	Zedník	ne	36-67-H/001	Zedník	ano
-	-	-	39-41-L/002	Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení budov	ne

Tabulka 5 podrobně rozepisuje obory vzdělání vyučované na Vyšší odborné škole a střední průmyslové škole. Jak je patrné z této tabulky, ve škole se vyučují už téměř všechny nabízené obory vzdělání podle vlastních ŠVP.

tabulka 5

Vyšší odborná škola a střední průmyslová škola					
Na škole jsou vyučovány tyto obory vzdělání (denní forma vzdělávání)					
Nová soustava oborů vzdělání			Stará soustava oborů vzdělání		
kód oboru	obor vzdělání	dobíhající obor	kód oboru	obor vzdělání	dobíhající obor
18-20-M/01	Informační technologie	ne	26-47-M/003	Informační technologie - aplikace osobních počítačů	ano
23-41-M/01	Strojírenství	ne	23-41-M/001	Strojírenství	ano
26-41-M/01	Elektrotechnika	ne	26-41-M/002	Elektrotechnika	ano
-	-	-	37-41-L/503	Dopravní provoz	ne
-	-	-	37-41-M/006	Provoz a ekonomika dopravy	ne
78-42-M/01	Technické lyceum	ne	78-42-M/001	Technické lyceum	ano
82-41-M/04	Průmyslový design	ne	81-41-M/034	Tvarování průmyslových výrobků - průmyslový design	ano
82-41-M/05	Grafický design	ne	82-41-M/007	Propagační výtvarnictví - propagační grafika	ano

Které obory vzdělání poskytuje Střední škola sociální péče a služeb, ukazuje tabulka 6. Škola má vytvořeny ŠVP pro obory vzdělání, jejichž RVP byly schváleny v první a druhé vlně reformy.

tabulka 6

Střední škola sociální péče a služeb					
Na škole jsou vyučovány tyto obory vzdělání (denní forma vzdělávání)					
Nová soustava oborů vzdělání			Stará soustava oborů vzdělání		
kód oboru	obor vzdělání	dobíhající obor	kód oboru	obor vzdělání	dobíhající obor
-	-	-	36-67-E/001	Zednické práce	ne
36-67-H/01	Zedník	ne	36-67-H/001	Zedník	ano
41-51-H/01	Zemědělec - farmář	ne	41-51-H/011	Farmář	ano
41-52-E/01	Zahradnické práce	ne	41-52-E/005	Sadovnické a květinářské práce	ano
			41-52-E/008	Květinářské práce - květinářské a aranžérské práce	ano
41-52-H/01	Zahradník	ne	41-52-H/001	Zahradník	ano
41-55-E/01	Opravářské práce	ne	41-55-E/002	Opravářské práce	ano
-	-	-	64-41-L/524	Podnikání	ne
65-51-H/01	Kuchař - číšník	ne	65-51-H/002	Kuchař - číšník pro pohostinství	ano
65-51-E/01	Stravovací a ubytovací služby	ne	65-52-E/001	Kuchařské práce	ano
-	-	-	75-41-M/003	Sociální péče - pečovatelská činnost	ne
-	-	-	75-41-M/004	Sociální péče – sociálně-správní činnost	ne
-	-	-	75-41-M/012	Výchovná a humanitní činnost - sociálně výchovná činnost	ne
-	-	-	75-41-M/013	Výchovná a humanitní činnost - sociálně administrativní činnost	ne

Z tabulek je možné vyčíst, že se na Střední škole železniční a stavební vyučuje podle ŠVP osm nabízených oborů vzdělání. Jedná se o obory Strojírenství, Mechanik a opravář motorových vozidel, Elektrikář – silnoproud, Stavebnictví, Tesař, Zedník, Instalatér a Klempíř.

Na Vyšší odborné škole a střední průmyslové škole jsou vytvořené ŠVP pro šest oborů vzdělání. Jmenovitě pro obory vzdělání Informační technologie, Strojírenství, Elektrotechnika, Technické lyceum, Průmyslový design a Grafický design.

Na třetí vybrané střední škole, Střední škole sociální péče a služeb, se vyučuje už sedm nabízených oborů vzdělání podle ŠVP. Jsou to obory Zedník, Zemědělec – farmář, Zahradník, Kuchař a číšník, Zahradnické práce, Opravářské práce a Stravovací a ubytovací služby.

Na základě zjištěných informací o nabízených oborech vzdělání na jednotlivých vybraných středních odborných školách vyplynula možnost srovnání školních vzdělávacích programů pro obor vzdělání Strojírenství zakončený maturitní zkouškou a obor vzdělání Zedník zakončený výučním listem.

6.4 Analýza školních vzdělávacích programů

6.4.1 Cíl analýzy

Cílem analýzy je porovnat mezi sebou jednotlivé školní vzdělávací programy pro stejné obory vzdělání a zjistit, do jaké míry jsou tyto programy rozdílné. V analýze byl sledován a porovnáván rozsah jednotlivých kapitol uvedených ve školních vzdělávacích programech pro stejný obor vzdělání. Dále byla subjektivně porovnávána obsahová stránka obdobných kapitol jednotlivých ŠVP.

6.4.2 Charakteristika výzkumného souboru

Na základě výše uvedených údajů o oborech vzdělání, které vybrané střední odborné školy nabízejí, byly do analýzy začleněny čtyři ŠVP, jejichž RVP byly schváleny v první vlně. Jednalo se o dva ŠVP ze Střední odborné školy železniční a stavební (dále jen SŠŽaS), byl to ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství a pro obor vzdělání Zedník. Dále se jednalo o ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství z Vyšší odborné školy a střední průmyslové školy (dále jen VOŠaSPŠ) a o ŠVP pro obor vzdělání Zedník ze Střední školy sociální péče a služeb (dále jen SŠSPaS).

6.4.3 Data získaná z jednotlivých analýz

6.4.3.1 Analýza školních vzdělávacích programů pro obor vzdělání Strojírenství

Školní vzdělávací program pro obor vzdělání Strojírenství mají vytvořený na SŠŽaS a na VOŠaSPŠ. Právě z těchto dvou programů byla provedena první analýza. Obor vzdělání Strojírenství (kód oboru: 23-41-M/01) postupně nahradí původní vyučovaný obor na těchto školách. O které původní obory se jedná je uvedeno v následující tabulce.

tabulka 7

Původně vyučované obory na vybraných středních školách		
<i>Název střední školy</i>	<i>kód oboru</i>	<i>název oboru</i>
VOŠaSPŠ	23-41-M/001	Strojírenství
SŠŽaS	39-41-M/001	Strojírenská a elektrotechnická zařízení

Prvním krokem analýzy bylo porovnání struktur jednotlivých ŠVP. To znamená, že byl zjišťován rozsah jednotlivých kapitol těchto ŠVP. Jakou strukturu svého ŠVP tvůrci na jednotlivých školách zvolili je patrné z následujících tabulek, které byly vytvořeny z dat jednotlivých ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství.

Tabulky 8 a 9 vypovídají o strukturách jednotlivých ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství. Z těchto tabulek vyplývá, že na každé škole zvolili tvůrci jinou strukturu ŠVP. Například první kapitolou ŠVP na VOŠaSPŠ je Profil absolventa a SŠŽaS kapitolu Profil absolventa zařadila do kapitoly Charakteristika vzdělávacího programu. SŠŽaS má v kapitole Charakteristika vzdělávacího programu dále zařazené podkapitoly Podmínky realizace ŠVP a Spolupráce se sociálními partnery, kdežto VOŠaSPŠ má tyto kapitoly ve struktuře svého ŠVP zařazené jako úplně samostatné kapitoly. SŠŽaS má ve struktuře svého ŠVP navíc uvedenou samostatnou kapitolu Školní projekty. Kapitolu Učební osnovy má VOŠaSPŠ rozpracovanou do podkapitol podle vyučovacích předmětů. SŠŽaS má tuto kapitolu rozpracovanou do kapitol podle vzdělávacích oblastí a dále do podkapitol podle vyučovacích předmětů.

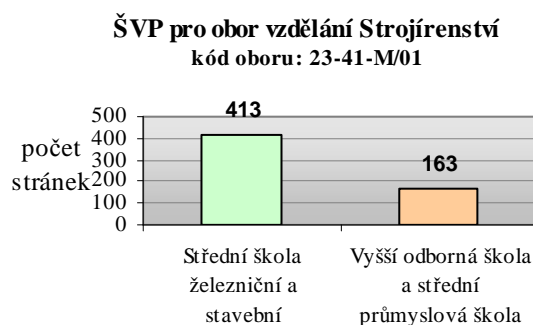
tabulka 8

Vyšší odborná škola a střední průmyslová škola					
Název oddílu	počet stran	Název pododdílu	počet stran	počet řádků	počet slov
1. Profil absolventa	cca 4	Identifikační údaje	1	5	29
		Popis uplatnění v praxi	1	6	58
		Popis očekávaných výsledků absolventa	2	90	731
		Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání	1	3	29
2. Charakteristika ŠVP	cca 4	Identifikační údaje	1	5	29
		Nezbytné podmínky pro přijetí ke studiu	1	3	25
		Zdravotní způsobilost	1	2	25
		Celkové pojetí vzdělávání v daném oboru	2	78	834
		Organizace výuky	1	30	317
		Hodnocení žáků a diagnostika	1	17	177
3. Učební plán	cca 3	Rámcový učební plán	1	44	183
		Konkretizovaný učební plán	1	36	193
		Poznámky k učebnímu plánu	1	15	141
		Přehled využití týdnů ve školním roce	1	11	54
4. Učební osnovy	cca 140	Český jazyk	11	442	2786
		Anglický jazyk I	9	411	2423
		Anglický jazyk II	6	231	1373
		Německý jazyk I	9	448	2573
		Německý jazyk II	6	229	1374
		Dějepis	6	254	1592
		Estetické vzdělávání	5	232	1345
		Občanská nauka	6	294	1664
		Ekonomika	6	240	1489
		Matematika	9	361	2144
		Fyzika	8	328	1842
		Chemie	6	297	1847
		Tělesná výchova	9	441	2177
		Informační a komunikační technologie	7	329	1906
		Technické kreslení	3	121	788
		Mechanika	4	133	929
		Stavba a provoz strojů	4	162	935
		Strojírenská technologie	6	273	1389
		Základy elektrotechniky a automatizace	4	157	1024
		Praxe	7	256	1609
		Počítačové aplikace	5	181	1127
		Písemná a elektronická komunikace	4	111	762
5. Rozvoj klíčových kompetencí a začlenění průřezových témat	cca 1		1	7	74
6. Personální a materiální podmínky realizace ŠVP	cca 5	Materiální, personální a technické zabezpečení výuky	5	176	1299
		Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech	1	18	166
7. Charakteristika spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP	cca 1		1	23	201

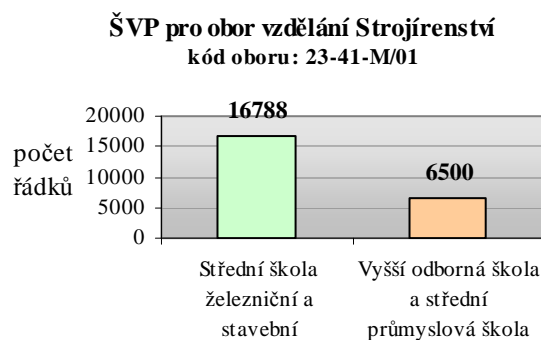
tabulka 9

Střední škola železniční a stavební						
Název oddílu	počet stran	Název pododdílu	Podnázev pododdílu	počet stran	počet řádků	počet slov
1. Identifikační údaje	cca 1			1	23	74
2. Charakteristika vzdělávacího programu	cca 33	Identifikační údaje oboru		1	5	24
		Charakteristika školního vzdělávacího programu		9	347	3581
		Charakteristika školy		2	76	883
		Profil absolventa		7	270	2441
		Podmínky realizace ŠVP		2	44	445
		Spolupráce se sociálními partnery		3	111	826
		Začlenění průřezových témat		9	300	1563
3. Učební plán	cca 3	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP		2	67	299
		Ročníkový		1	45	406
4. Učební osnovy	cca 350	Jazykové vzdělávání a komunikace	Český jazyk a literatura	38	1523	11996
			1. Cizí jazyk ANJ	25	1003	7648
			1. Cizí jazyk NEJ	20	810	6096
		Společenskovední vzdělávání	Dějepis	12	480	3546
			Občanská nauka	15	680	5013
		Přirodovědné vzdělávání		1	35	345
			Fyzika	9	397	2262
			Biologicko-chemický základ	9	309	1841
		Matematické vzdělávání	Matematika	10	417	2555
		Estetické vzdělávání	Literatura	21	978	4662
		Vzdělávání pro zdraví	Tělesná výchova	22	950	6580
		Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	Informační a komunikační technologie	17	703	4886
		Ekonomické vzdělávání	Ekonomika	11	487	3198
		Odborné vzdělávání	Technická dokumentace	7	290	1747
			Mechanika	12	514	3447
			Materiály a strojní součásti	10	458	2675
			Strojírenská technologie	20	932	5688
			Stavba a provoz strojů	11	466	2712
			Stavba a provoz strojů - Konstrukční cvičení	2	44	210
			CAD systémy	9	347	2199
			Základy automatizace	6	231	1561
			Elektronika	8	343	1992
			Elektrotechnika	9	434	2611
			Elektrotechnologie	10	449	2496
			Elektrotechnická měření	8	320	2127
			Elektrické stroje a přístroje	10	477	2609
			Praxe učební - dílenská praxe na OV	7	292	2077
			Praxe učební - CAD projektování	11	423	2875
		Volitelné předměty	Semináře	1	8	25
		Předměty nepovinné	Cvičení z cizího jazyka	1	8	15
5. Školní projekty	cca 19	Environmentální kurz		8	264	2196
		Lyžařský kurz		6	207	1730
		Sportovně-turistický kurz		6	219	1721
		Projektový týden		1	1	11
		Závěrečná maturitní práce		1	1	9
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	cca 1			1	0	0

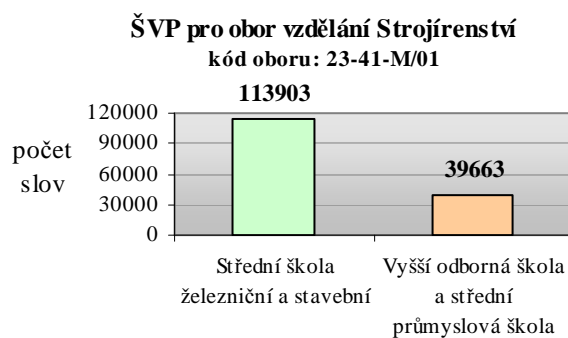
Z tabulek je také možné vyčíst, kolik prostoru tvůrci ŠVP jednotlivým kapitolám a podkapitolám věnovali. Na SŠŽaS pojali tvorbu ŠVP rozsáhleji než na VOŠaSPŠ. Svědčí o tom počet stránek, počet řádků i počet slov jednotlivých školních vzdělávacích programů, které jsou v těchto tabulkách jednotlivě rozepsány. Pro názornost je celkový počet stran, řádků a slov jednotlivých ŠVP uveden v následujících grafech.

graf 1

graf 2

graf 3

Druhým krokem analýzy bylo porovnávání obsahově podobných celků zkoumaných školních vzdělávacích programů s přihlédnutím k RVP daného oboru vzdělání:

Úvodní strany jednotlivých ŠVP

Na úvodních stranách obou zkoumaných ŠVP je uveden název školy, kód a název oboru vzdělání. SŠŽaS má na úvodní straně navíc uvedenou verzi a platnost ŠVP. VOŠaSPŠ má na úvodních stranách navíc uveden název a zaměření ŠVP, stupeň poskytovaného oboru vzdělání, délku a formu studia, jméno ředitele a kontakty pro komunikaci se školou. Většinu těchto informací má SŠŽaS zpracovanou v první kapitole svého ŠVP pod názvem Identifikační údaje.

Přestože se jedná o stejný obor vzdělání, školy zvolily rozdílný název svého školního vzdělávacího programu, a to v závislosti na zaměření daného oboru na dané škole. Názvy jednotlivých ŠVP zní takto:

- na VOŠaSPŠ: Strojírenství, Zaměření: Počítačové technologie,
- na SŠŽaS: Strojírenská a elektrotechnická zařízení.

Profil absolventa

V profilu absolventa tvůrci obou zkoumaných školních vzdělávacích programů uvádějí Popis uplatnění absolventa v praxi, Výčet kompetencí absolventa, Způsob ukončení vzdělávání, Potvrzení a stupeň dosaženého vzdělání. V této části ŠVP má VOŠaSPŠ navíc uvedeny Identifikační údaje. Rozpracování těchto jednotlivých částí Profilu absolventa má každá škola rozdílně obsáhlé.

Charakteristika ŠVP

V Charakteristice obou ŠVP jsou uvedeny tyto informace: Popis celkového pojetí vzdělávání, Organizace výuky, Způsob hodnocení žáků, Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných, Zdravotní způsobilost, Podmínky pro přijímání ke vzdělávání. ŠVP ze SŠŽaS navíc obsahuje kapitolu Způsob ukončení vzdělávání a Realizaci bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci. ŠVP z VOŠaSPŠ navíc obsahuje Identifikační údaje. Kapitola Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci je v ŠVP z VOŠaSPŠ zařazena v jiné kapitole, a to v kapitole Personální a materiální podmínky a realizace ŠVP.

Učební plán

V kapitole Učební plány tvůrci jednotlivých ŠVP k danému oboru popisují tyto informace: tabulku s výčtem všech vyučovacích předmětů, jejich hodinovou dotaci a rozvržení do ročníků, dále přehled využití týdnů ve školním roce. V ŠVP z VOŠaSPŠ jsou navíc uvedeny Identifikační údaje a Poznámky k učebnímu plánu.

Počet týdenních vyučovacích hodin jednotlivých předmětů za studium se v jednotlivých ŠVP příliš neliší. Malé odchylky se vyskytly pouze u některých předmětů v rámci dvou nebo tří hodin. Jedná se o předměty: Fyzika, Matematika, Stavba a provoz strojů. Každá škola v závislosti na zaměření oboru vzdělání zařazuje ve svých učebních plánech nějaké předměty navíc. Na VOŠaSPŠ by mohl být příkladem předmět Počítačové aplikace a na SŠŽaS může být příkladem předmět Elektrotechnologie.

Učební osnovy

Protože obě školy mají ve svých ŠVP poměrně rozsáhle tuto kapitolu rozpracovanou a analýza celého tohoto oddílu by byla časově velice náročná, byl z této kapitoly proveden výběr. Jak bylo napsáno výše, učební osnovy vyjadřují výsledky a obsah vzdělávání v jednotlivých vyučovacích předmětech, proto se stal výběrovým souborem tohoto oddílu obsah vzdělávání jednoho všeobecného a jednoho odborného předmětu. Zvoleným všeobecným předmětem byla Matematika a odborným předmětem Stavba a provoz strojů.

A. Matematika

Jaké informace obsahují jednotlivé učební osnovy vybraného předmětu v jednotlivých školních vzdělávacích programech, je rozepsáno v následující tabulce:

tabulka 10

Srovnání učebních osnov pro vyučovací předmět:		
MATEMATIKA	VOŠaSPŠ	SŠŽaS
Záhlaví	UO obsahuje záhlaví, ve kterém je uveden obor vzdělání, forma studia, počet vyučovacích hodin na studium a platnost učební osnovy	UO záhlaví neobsahuje
Pojetí vyučovacího předmětu	UO obsahuje pojetí vyučovacího předmětu. Jsou v něm uvedeny obecné cíle, charakteristika učiva, pojetí výuky, hodnocení výsledků žáků a přínos předmětu k rozvoji KK a PT.	UO obsahuje pojetí vyučovacího předmětu. Jsou v něm uvedeny obecné cíle, charakteristika učiva, cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí, pojetí výuky (výukovou strategii), hodnocení výsledků žáků a přínos předmětu k rozvoji KK a PT.
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	UO obsahuje rozpis učiva a výsledků vzdělávání, pro jednotlivé tématické celky je zde uveden orientační počet hodin.	UO obsahuje rozpis učiva a výsledků vzdělávání, není zde uveden orientační počet hodin pro jednotlivé tématické celky.

Pojetí vyučovacího předmětu:

- V obecných cílech mají obě školy stručně popsáno zásadní poslání Matematiky ve vzdělávacím programu. Školy například uvádí, k čemu matematické vzdělání slouží a k jakému rozvoji schopností žáky vede.
- V charakteristice učiva obě školy popisují, z jakých hlavních částí se učivo tohoto vzdělávacího předmětu skládá s tím, že ve ŠVP ze SŠŽaS jsou tyto části učiva pouze vypsány a ve ŠVP z VOŠaSPŠ jsou vypsány a začleněné do jednotlivých ročníků.
- Jak vyplývá z tabulky 8, cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí má zřetelně zařazeno ve svých učebních osnovách pouze SŠŽaS. Například v nich uvádí, že studium matematiky by mělo motivovat žáky k celoživotnímu vzdělávání a že by žáci měli získat důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost práce.
- Ve výukové strategii obě školy více či méně popisují jakými metodami a formami výuka tohoto předmětu probíhá. Ve ŠVP ze SŠŽaS je uvedena jako nezastupitelná metoda výuky *slovní výklad učitele*, a to vzhledem k náročnosti tohoto předmětu. Ve ŠVP z VOŠaSPŠ tato metoda není vůbec uvedena. Další

metody, které obě školy považují za důležité, jsou *samostatná práce žáků při řešení domácích prací a procvičování a používání vhodných pomůcek a prostředků ICT*.

- Při hodnocení výsledků žáků se obě školy řídí podle školního klasifikačního řádu. Při hodnocení obě školy kladou důraz na samostatné řešení příkladů při čtvrtletní písemné práci a na průběžné písemné práce, ve kterých žáci ukazují, do jaké míry dané učivo zvládli. Za další důležité body hodnocení obě školy považují plnění domácích úloh a aktivní přístup žáků ve vyučování.
- V přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí obě školy vypisují základní klíčové kompetence, které by měl tento předmět u žáků rozvíjet. Jedná se například o kompetence komunikativní, personální a sociální, kompetence k pracovnímu uplatnění a samozřejmě kompetence matematické. Ve ŠVP ze SŠŽaS je rozvoj klíčových kompetencí konkretizovaný vždy před rozpisem učiva jednotlivých ročníků. V rozvoji průřezových témat, obě školy vypisují jaká PT vzdělávací předmět jako celek pokrývá. VOŠaSPŠ popisuje ve svém ŠVP všechna PT, která jsou uvedena v RVP pro odborné vzdělávání, kdežto SŠŽaS ve svém ŠVP uvádí pouze tyto PT: *Člověk a svět práce* a *Informační a komunikační technologie*.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

- Obě školy mají rozpis učiva tohoto předmětu ve svém ŠVP vypracovaný formou tabulek. Tabulky jsou formálně uspořádané do sloupců. V jednom sloupci mají školy uvedeno učivo (tématické celky) a v druhém sloupci mají stručně vypracované výsledky vzdělávání. Nad rámec RVP obě školy zařadily do učiva celky Komplexní čísla a Analytickou geometrii kuželoseček. VOŠaSPŠ navíc rozšířila učivo ve čtvrtém ročníku o tématické celky Limita funkce, Derivace funkce, Neurčitý a určitý integrál, Matice a determinanty z důvodu navazujícího vysokoškolského učiva.
- Některé tématické celky mají školy rozdílně začleněné do jednotlivých ročníků. Příklady rozdílných začlenění učiva do ročníků je znázorněno v následující tabulce:

tabulka 11

Rozdílné začlenění učiva Matematiky do ročníků		
UČIVO	VOŠaSPŠ	SŠŽaS
Planimetrie	1. ročník	2. ročník
Stereometrie	3. ročník	2. ročník
Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika	1. ročník	3. ročník
Komplexní čísla	2. ročník	4. ročník
Analytická geometrie v rovině	3. ročník	4. ročník

- VOŠaSPŠ má v rozpisu učiva uveden doporučený počet vyučovacích hodin pro jednotlivé tématické celky. SŠŽaS nemá tyto počty hodin ve svém rozpisu učiva rozepsány, ale v závěru pojetí vyučovacího předmětu předkládá stručnou tabulku, ve které je uvedena hodinová dotace předmětu pro jednotlivé ročníky. Na VOŠaSPŠ je celkový počet vyučovacích hodin matematiky za studium 460 a na SŠŽaS 388.

B. Stavba a provoz strojů

V následující tabulce je rozepsáno, co je obsaženo ve zkoumaných učebních osnovách pro vyučovací předmět Stavba a provoz strojů v jednotlivých ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství:

tabulka 12

Srovnání učebních osnov pro vyučovací předmět:		
STAVBA A PROVOZ STROJŮ	VOŠaSPŠ	SŠŽaS
Záhlaví	OU obsahuje záhlaví, ve kterém je uveden obor vzdělání, forma studia, počet vyučovacích hodin za studium a platnost učební osnovy.	OU záhlaví neobsahuje.
Pojetí vyučovacího předmětu	OU obsahuje pojetí vyučovacího předmětu. Jsou v něm uvedeny obecné cíle, charakteristika učiva, pojetí výuky, hodnocení výsledků žáků a přínos předmětu k rozvoji KK a PT.	OU obsahuje pojetí vyučovacího předmětu. Jsou v něm uvedeny obecné cíle, charakteristika učiva, cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí, pojetí výuky (výukovou strategii), hodnocení výsledků žáků a přínos předmětu k rozvoji KK a PT.
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	OU obsahuje rozpis učiva a výsledků vzdělávání, pro jednotlivé tématické celky je zde uveden orientační počet hodin.	OU obsahuje rozpis učiva a výsledků vzdělávání, není zde uveden orientační počet hodin pro jednotlivé tématické celky.

Pojetí vyučovacího předmětu:

- V obecných cílech jednotlivých učebních osnov pro předmět Stavba a provoz strojů obě školy upřesňují, na co předmět Stavba a provoz strojů navazuje. Ve ŠVP z VOŠaSPŠ je uvedeno přesné vymezení předmětů, na které tento

předmět navazuje. Jedná se o předměty Technické kreslení, Mechaniku a Strojírenskou technologii. Kdežto ve ŠVP ze SŠŽaS je uveden obsahový okruh, který na předmět navazuje. Jedná se o okruh Projektování a konstruování.

- V charakteristice učiva VOŠaSPŠ rozepisuje, do kterých ročníků je předmět zařazen, a u jednotlivých ročníků uvádí stručný popis učiva. SŠŽaS v této části učební osnovy tyto údaje neposkytuje, ale popisuje, k čemu směřuje vzdělávání v tomto předmětu.
- Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí opět ve své UO uvádí pouze SŠŽaS.
- V pojetí výuky opět obě školy uvádí, jakými metodami a formami výuka tohoto předmětu probíhá. Uvedené metody výuky využívané pro tento předmět se u jednotlivých UO obou středních škol téměř shodují.
- V hodnocení výsledků žáků obě školy opět shodně prohlašují, že toto hodnocení probíhá v souladu s klasifikačním řádem jednotlivých škol. V UO pro daný předmět školy kladou důraz na písemné práce, projekty a testy k hlavním tématům. Do hodnocení se u obou škol zahrnuje i aktivita žáka v hodinách.
- V přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí obě školy vypisují základní klíčové kompetence, které by měl tento předmět u žáků rozvíjet. Opět se jedná o kompetence komunikativní, personální a sociální, kompetence k pracovnímu uplatnění, kompetence matematické a kompetence při řešení problémů. Každá škola má tyto kompetence rozepsané odlišně, ale ve výsledku mají získané informace z těchto jednotlivých kompetencí stejný význam. Ve ŠVP ze SŠŽaS je rozvoj klíčových a odborných kompetencí navíc konkretizovaný před rozpisem učiva jednotlivých ročníků. V rozvoji průřezových témat obě školy udávají, jaká průřezová témata předmět naplňuje.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

- Hlavní rozdíl mezi jednotlivými UO pro předmět Stavba a provoz strojů ve ŠVP vybraných středních škol je rozvržení předmětu do ročníků. Na SŠŽaS je předmět rozvržen do dvou ročníků, a to do 3. a 4. ročníku. Na VOŠaSPŠ je tento předmět rozvržen do ročníků tří, a to do 2., 3. a 4. ročníku.

- Tvůrci obou ŠVP v UO tohoto předmětu zapracovali rozpisu učiva a výsledků vzdělávání do tabulek, úplně stejně, jak měli vypracované rozpisu učiva a výsledků vzdělávání u předmětu Matematika. Celkový počet vyučovacích hodin tohoto předmětu za studium je na VOŠaSPŠ 294 a na SŠŽaS 215.
- Vzhledem k RVP pro obor vzdělání Strojírenství se v UO tohoto předmětu u obou škol nenachází tématické celky *Elektrická výstroj strojů* a *Řídící a automatizační systémy*. Ovšem tyto tématické celky mají střední školy zařazené v UO jiných předmětů, jako je například předmět Základy automatizace nebo Elektrické stroje a přístroje.

Personální a materiální zabezpečení vzdělávání

Ve ŠVP z VOŠaSPŠ jsou Personální a materiální podmínky při realizaci ŠVP začleněny jako samostatná kapitola. V Materiálním zabezpečení výuky škola uvádí, jakými učebnami a dílnami disponuje. Jsou to například učebny klasické, odborné, laboratoře, informační centrum, učebny operačních systémů a kancelářských aplikací, učebny grafických systémů atd. U jednotlivých učeben je podrobně rozepsáno jejich vybavení, k čemu slouží a jaká je jejich kapacita. V Personálním zabezpečení výuky má tato škola uvedenou krátkou tabulku, ze které je možné vyčíst, jaké procento pedagogických pracovníků má pedagogickou či odbornou způsobilost, a jaké procento pedagogických pracovníků nemá žádnou způsobilost. Dále v této kapitole ŠVP tvůrci popisují Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech. Zde například uvádí, že při výuce bude škola postupovat dle platných právních předpisů, že bude provádět pravidelné proškolení zaměstnanců školy, že provádí kontroly a revize objektů školy a dbá na označení nebezpečných předmětů a prostor školy. Na začátku školního roku se také na škole provádí seznámení žáků se školním řádem a zásadami bezpečného chování.

Ve ŠVP ze SŠŽaS je tato kapitola uvedena pod názvem Podmínky realizace ŠVP a spadá ještě pod kapitolu Charakteristika vzdělávacího programu. Škola zde vypisuje Materiální zabezpečení výuky, ve kterém jsou popsány učebny a jejich vybavení. Popis jednotlivých učeben není vypracován tak detailně jako ve ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství z VOŠaSPŠ. Dále tvůrci ze SŠŽaS v této kapitole ŠVP vypisují Ochranné a pracovní prostředky, které si žáci pro výkon praxí zakupují, a Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávání, se kterými jsou žáci pravidelně seznámeni.

Je zde také obsaženo Personální zabezpečení výuky, ve kterém je napsáno, že vyučující všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů jsou plně aprobováni. Jednotliví pedagogičtí pracovníci mimo jiné absolvují další školení, semináře a kurzy. Praxi zajišťují učitelé pedagogického výcviku, kteří mají tento obor vystudovaný nebo mají dlouholeté zkušenosti a praxi v oboru.

Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP

V této části ŠVP obě školy uvádí, se kterými institucemi a firmami nejen regionu spolupracují a jakým způsobem jejich spolupráce probíhá.

Tvůrci ŠVP z VOŠaSPŠ v této kapitole popisují, že se na škole pravidelně každý rok pořádá seminář pro personalisty a odborné pracovníky těchto firem, kde řeší připomínky firem k odbornému profilu absolventa a inovaci obsahu učiva jednotlivých odborných předmětů. Dále zde uvádí, že pracoviště těchto firem jsou smluvně využívány pro vykonávání souvislých praxí v průběhu studia a že mají vypracovanou databázi těchto firem. Celá tato část ŠVP je vypracovaná jako samostatná kapitola.

Tvůrci ŠVP ze SŠŽaS kromě vyjmenovaných sociálních partnerů a popsané spolupráce se sociálními partnery v této části ŠVP ještě uvádějí všechny obory vzdělání, které škola nabízí. Celá tato kapitola je ve ŠVP ze SŠŽaS zařazena pod kapitolou Charakteristika vzdělávacího programu.

V následující tabulce jsou vypsáni nejvýznamnější sociální partneři pro daný obor vzdělání, kteří jsou uvedeni v jednotlivých ŠVP vybraných středních odborných škol:

tabulka 13

Nejvýznamnější sociální partneři	
VOŠaSPŠ	SŠŽaS
NH Zábřeh, a.s.	ABB s.r.o., Jablonec nad Nisou
Klein a Blažek, s.r.o., Štítý	ABB s.r.o., Brno
Pars Nova, Šumperk	OEZ s.r.o., Letohrad
Řetězárna a.s., Česká Ves	ELPLAST-KPZ s.r.o., Rokycany
Dols a.s., Šumperk	ELROZ a.s., Plesná
HARD Cza.s., Jeseník	KOPOS a.s., Kolín
ASD Software, s.r.o., Šumperk	ELKO EP s.r.o., Holešov
Design Cis, s.r.o., Šumperk	ELEKTROSVIT a.s., Svatobořice
Unex a.s., Uničov	ELEKTRO výr. družstvo, Bečov nad Teplou
OP papírna, s.r.o., Olšany	Pars Nova, Šumperk
Městský úřad, Šumperk	
Šumperská Nemocnice	

(VOŠaSPŠ, ŠVP, 2006, s. 163; SŠŽaS, ŠVP Strojírenství, 2009, s. 27)

6.4.3.2 Analýza školních vzdělávacích programů pro obor vzdělání Zedník

Druhá analýza byla provedena ze dvou školních vzdělávacích programů pro obor vzdělání Zedník. ŠVP pro obor vzdělání Zedník mají vytvořený a již podle něj probíhá výuka na SŠŽaS a na SŠSPaS.

Obor vzdělání Zedník (36-67-H/01) postupně nahradí původní vyučovaný obor Zedník (36-67-H/001) na těchto středních odborných školách. Opět jako u předešlé analýzy ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství byla v první řadě srovnávána struktura jednotlivých ŠVP, která je zaznamenaná v tabulkách 14 a 15.

Tyto tabulky vypovídají o tom, jakou tvůrci ŠVP na jednotlivých středních odborných školách zvolili strukturu při vytváření vlastních ŠVP pro obor vzdělání Zedník. Lze z nich vyčíst, jaké kapitoly jednotlivé ŠVP obsahují a kolik prostoru jim bylo v těchto ŠVP věnováno.

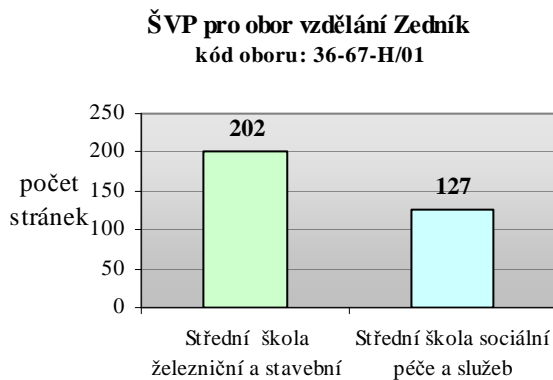
tabulka 14

Střední škola sociální péče a služeb						
Název oddílu	počet stran	Název pododdílu	Podnázev pododdílu	počet stran	počet řádků	počet slov
1. Úvodní údaje	cca 1	Identifikační údaje		1	10	47
		Školní vzdělávací program		1	8	46
2. Profil absolventa	cca 3	Základní identifikační údaje		1	7	52
		Popis uplatnění absolventa v praxi		1	13	136
		Výsledky vzdělávání - kompetence absolventa		1	3	29
			Odborné kompetence	1	46	331
			Klíčové kompetence	1	33	343
		Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a klasifikace		1	3	34
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	cca 5	Identifikační údaje		1	7	52
		Podmínky k přijetí ke studiu	Předpoklady pro přijetí ke studiu	1	5	37
			Zdravotní způsobilost	1	9	84
		Celkové pojetí vzdělávání	Charakteristika oboru	1	18	208
			Obsah výuky	1	17	190
			Výukové formy a metody	1	42	353
		Organizace výuky		1	20	225
		Způsob hodnocení žáků		1	36	405
		Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami		1	17	211
		Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, hygienu práce a požární ochranu		1	20	228
		Způsob ukončení vzdělávání		1	6	70
4. Učební plán	cca 2	Identifikační údaje		1	7	52
		Rozvržení učiva do předmětů		1	22	142
		Poznámky k učebnímu plánu		1	29	328
		Využití týdnů ve školním roce		1	14	39
5. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	cca 2			2	43	189
6. Učební osnova školního vzdělávacího programu	cca 111	Český jazyk	Pojetí předmětu	2	108	851
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	3	219	877
		Anglický jazyk	Pojetí předmětu	3	112	1156
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	5	343	1503
		Německý jazyk	Pojetí předmětu	2	79	763
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	4	226	870
		Občanská nauka	Pojetí předmětu	3	112	959
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	4	298	1387
		Fyzika	Pojetí předmětu	2	78	687
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	2	101	449
		Chemie	Pojetí předmětu	2	78	718
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	2	69	264
		Ekologie a biologie	Pojetí předmětu	3	101	948
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	2	88	405
		Matematika	Pojetí předmětu	3	100	835
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	3	213	867
		Literárně estetická výchova	Pojetí předmětu	3	95	908
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	3	206	857
		Tělesná výchova	Pojetí předmětu	3	134	1043
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	4	262	1214
		Informační a komunikační technologie	Pojetí předmětu	2	88	679
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	4	219	862
		Ekonomika	Pojetí předmětu	3	96	877
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	2	129	557
		Odborné kreslení	Pojetí předmětu	4	145	1294
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	7	490	2136
		Stavební materiály	Pojetí předmětu	3	119	940
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	4	266	993
		Technologie	Pojetí předmětu	3	112	1070
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	8	602	2843
		Strojní zařízení	Pojetí předmětu	3	95	893
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	2	87	410
		Přestavby budov	Pojetí předmětu	3	105	936
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	2	144	483
		Vybrané stati	Pojetí předmětu	3	91	819
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	2	129	518
		Odborný výcvik	Pojetí předmětu	4	155	1310
			Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	5	384	1653
7. Personální a materiální zabezpečení výuky	cca 1	Personální podmínky		1	6	60
		Materiální podmínky		1	211	19
8. Spolupráce se sociálními partnery	cca 1			1	27	287
Příloha č. 1	cca 1	Přehled uplatňování klíčových kompetencí		1	34	171

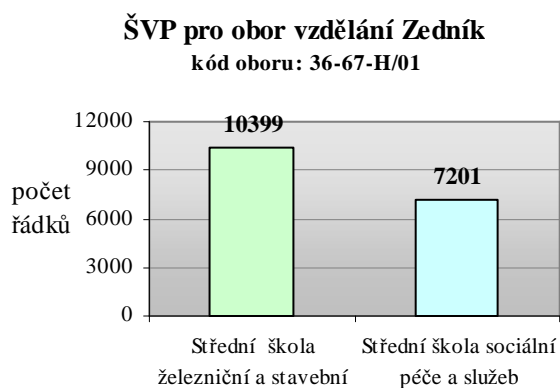
tabulka 15

Střední škola železniční a stavební						
Název oddílu	počet stran	Název pododdílu	Podnázev pododdílu	počet stran	počet řádků	počet slov
Autorský kolektiv	cca 1			1	22	115
1. Identifikační údaje	cca 1			1	22	73
2. Profil absolventa	cca 4	Základní identifikační údaje		1	6	25
		Pracovní uplatnění absolventa		1	18	181
		Popis očekávaných výsledků vzdělávání absolventa		1	9	93
		Odborné kompetence		2	69	570
		Klíčové kompetence		2	58	530
		Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání		1	11	100
3. Charakteristika vzdělávacího programu	cca 11	Identifikační údaje oboru Charakteristika školního vzdělávacího programu	Popis celkového pojetí vzdělávání	1	30	285
			Organizace výuky	2	55	612
			Hodnocení žáků	1	22	249
			Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	2	85	829
			Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, hygienu práce a požární ochranu	1	21	243
			Podmínky pro přijetí ke studiu	1	3	240
			Zdravotní způsobilost			
			Způsob ukončení vzdělávání	1	23	241
		Charakteristika školy	Tradice školy a její postavení v regionu	1	28	367
			Vzdělávací, volnočasové, ubytovací možnosti školy	1	10	116
			Zapojení školy do místního společenského života	1	21	246
			Mezinárodní spolupráce	1	7	67
		Začlenění průřezových témat	Občan v demokratické společnosti	1	42	250
			Člověk a životní prostředí	2	59	257
			Člověk a svět práce	1	42	173
			Informační a komunikační technologie	1	27	114
4. Učební plán	cca 2	Základní identifikační údaje		1	7	28
		Výčet předmětů a hodinové dotace		1	26	169
		Přehled využití týdnů		1	14	100
5. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	cca 2			2	63	190
6. Učební osnovy	cca 168	Jazykové vzdělávání a komunikace	Český jazyk a literatura	23	1145	7975
			První cizí jazyk ang	16	756	5883
			První cizí jazyk nej	9	451	3311
		Společenskovední vzdělávání	Občanská nauka	16	759	6167
		Přírodovědné vzdělávání	Fyzika	6	279	1855
			Biologicko-chemické vzdělávání a ekologie	6	278	1657
		Matematické vzdělávání	Matematika	7	319	2211
		Estetické vzdělávání	Literatura	5	232	1155
		Vzdělávání pro zdraví	Tělesná výchova	16	780	5450
		Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	Informační a komunikační technologie	9	414	2724
		Ekonomické vzdělávání	Ekonomika	9	429	2997
		Odborné vzdělávání	Odborné kreslení	17	821	5803
			Stavební materiály	9	447	2712
			Stavební technologie	14	681	3815
			Přestavby budov	5	213	1486
			Vybrané statě	8	352	2335
			Odborný výcvik	19	943	5737
7. Personální a materiální zabezpečení vzdělávání	cca 1	Personální zabezpečení výuky		1	16	167
		Materiální zabezpečení výuky		1	26	295
8. Spolupráce se sociálními partnery	cca 2			2	70	506
9. Příloha č.1 - školní projekty	cca 4	Sportovně-turistický kurz		4	182	1418

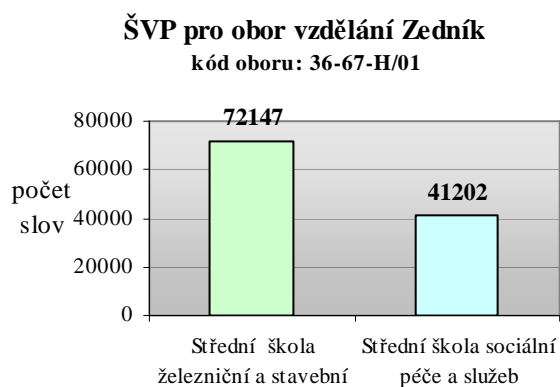
Rozsah ŠVP pro obor vzdělání Zedník na jednotlivých středních školách je opět různý, vypovídají o tom i následující grafy. V nich jsou uvedeny počty stránek, řádků a slov jednotlivých ŠVP pro obor vzdělání Zedník.

graf 4

graf 5

graf 6

Úvodní strany jednotlivých ŠVP

Na úvodní straně svých ŠVP pro obor vzdělání zedník tvůrci z obou škol uvádějí název školy, kód a název oboru. V této části ŠVP ze SŠŽaS je navíc uveden způsob ukončení vzdělávání, délka a forma studia a platnost ŠVP. SŠSPaS má ve svém ŠVP tyto údaje začleněny v kapitole Úvodní údaje. Název školního vzdělávacího programu je na obou školách stejný a zní: Zedník.

Profil absolventa

V profilu absolventa jednotlivých ŠVP jsou začleněny základní identifikační údaje, dále pracovní uplatnění absolventa, popis očekávaných výsledků vzdělávání, ve kterém jsou popsány klíčové a odborné kompetence. A v neposlední řadě jsou v této kapitole u obou ŠVP zapsány informace o způsobu ukončení vzdělávání, o potvrzení dosaženého studia a o stupni dosaženého vzdělání.

Charakteristika ŠVP

V této části svých ŠVP opět školy uvádějí své identifikační údaje, podmínky pro přijetí ke studiu, celkové pojetí vzdělávání, organizaci výuky, způsob hodnocení žáků, požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, hygienu práce a požární ochranu a způsob ukončení vzdělávání. Dále v této části tvůrci jednotlivých ŠVP specifikují zdravotní způsobilost, s tím, že ve ŠVP ze SŠŽaS jsou detailněji rozepsané diagnózy, při kterých žák nemůže být na tento obor vzdělání přijat. Pak jsou tu ještě začleněny důležité informace o vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných, ve ŠVP ze SŠŽaS je obšírněji rozepsáno v čem spočívá individuální přístup k těmto žákům.

Učební plán

Učební plán je u obou zkoumaných ŠVP uveden základními identifikačními údaji a po nich následuje tabulka s rozvržením vyučovacích předmětů a hodinovou dotací. Obě tabulky mají podobný obsah, jen se nepatrně liší některé hodinové dotace několika vyučovacích předmětů. K této tabulce má ve svém ŠVP SŠSPaS uvedenou kapitolu Poznámky k učebnímu plánu a SŠŽaS k ní má dopsané vysvětlivky. Dále se v této části jednotlivých ŠVP objevuje ještě jedna tabulka, a to tabulka s využitím týdnů ve školním roce. Z těchto tabulek je patrné, že žáci na SŠSPaS během studia tohoto oboru vzdělání absolvují o jeden sportovní kurz více než žáci na SŠŽaS. Také je z těchto tabulek vidět,

že na SŠSPaS tvůrci ŠVP počítají v každém ročníku s týdnem na odborné akce a exkurze.

Učební osnovy

Z učebních osnov obou ŠVP pro obor vzdělání Zedník byly opět vybrány dva vyučovací předměty, ze kterých byla provedena analýza. Jedná se o vyučovací předmět Matematika a Přestavby budov.

A. Matematika

Z jakých částí se jednotlivé učební osnovy pro vyučovací předmět Matematika skládají je uvedeno v tabulce 16.

tabulka 16

Srovnání učebních osnov pro vyučovací předmět:		
MATEMATIKA	SŠSPaS	SŠŽaS
Záhlaví	UO obsahuje záhlaví, ve kterém je uveden název školy, adresa školy, obor vzdělání, celková hodinová dotace a platnost učební osnovy.	UO obsahuje záhlaví, ve kterém je uveden název školy a obor vzdělání.
Pojetí vyučovacího předmětu	UO obsahuje pojetí vyučovacího předmětu. Jsou v něm uvedeny obecné cíle, charakteristika učiva, cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí, pojetí výuky (metody a formy práce), hodnocení výsledků žáků a přínos předmětu k rozvoji KK a PT.	UO obsahuje pojetí vyučovacího předmětu. Jsou v něm uvedeny obecné cíle, charakteristika učiva, cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí, pojetí výuky (výukovou strategii), hodnocení výsledků žáků a přínos předmětu k rozvoji KK a PT.
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	UO obsahuje rozpis učiva a výsledků vzdělávání, pro jednotlivé tématické celky je zde uveden orientační počet hodin.	UO obsahuje rozpis učiva a výsledků vzdělávání, není zde uveden orientační počet hodin pro jednotlivé tématické celky.

Pojetí vyučovacího předmětu

- V obecných cílech tohoto předmětu obě školy shodně uvádí, že cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který používá Matematiku v různých životních situacích.
- V charakteristice učiva obě školy popisují, jaké znalosti a schopnosti žáci získají v tomto vyučovacím předmětu, a uvádějí, do jakých tématických celků je obsah učiva rozdělen. Tvůrci ŠVP ze SŠŽaS tyto tématické celky ve své UO pouze vypsali, kdežto tvůrci ze SŠSPaS tuto část UO vyjádřili do tabulky, ve které jsou uvedeny nejen vypsané tématické celky, ale i jejich začlenění do ročníků s předpokládanými počty hodin pro tyto jednotlivé tématické celky.

- V cílech vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí obě školy shodně formulují, k čemu směřuje matematické vzdělávání. Všechno, co mají školy v této části jejich UO napsáno, je v souladu s RVP tohoto oboru vzdělání.
- Hodnocení výsledků žáka se na obou školách řídí podle jejich klasifikačního řádu. Obě školy shodně uvádějí, že v každém pololetí bude zadávána jedna významnější písemná práce.
- Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí je v UO ŠVP ze SŠŽaS konkretizován v jednotlivých ročnících vždy před rozpisem učiva a výsledků vzdělávání daného ročníku. Obě školy uvádí kompetence komunikativní, personální a sociální, k řešení problémů, k učení a samozřejmě kompetence matematické. SŠSPaS navíc uvádí Občanské kompetence a kulturní povědomí a kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám. Co se týká PT, tak v UO ŠVP ze SŠSPaS jsou vypsána všechna PT daná RVP tohoto oboru vzdělání a v UO ŠVP ze SŠŽaS je začleněno pouze jedno PT dané RVP, a to PT Člověk a svět práce.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

- Obě školy mají v UO tohoto předmětu zařazené všechny tématické celky definované RVP pro obor vzdělání Zedník. Ve ŠVP ze SŠSPaS jsou nad rámec RVP v rozpisu učiva uvedeny tématické celky Statistika a Specifické učivo (např.: Výpočet mzdy). Ve ŠVP ze SŠŽaS jsou také nad rámec RVP zařazený do rozpisu učiva některé tématické celky. Jedná se o Základy statistiky a Řešení kvadratických rovnic. Některé tématické celky mají školy v UO zařazený do různých ročníků. O které učivo se jedná, je uvedeno v tabulce 17.

tabulka 17

Rozdílné začlenění učiva do ročníku		
<i>UČIVO</i>	<i>SŠ SP a S</i>	<i>SŠŽaS</i>
Výrazy a jejich úpravy	2. ročník	1. ročník
Planimetrie	1. ročník	2. ročník
Práce s daty	všechny ročníky	3. ročník

- Rozpisy učiva a výsledků vzdělávání mají obě školy vypracované do tabulek. Celkový počet vyučovacích hodin matematiky za studium je na SŠSPaS 126 a na SŠŽaS 129.

B. Přestavba budov

Předmět Přestavby budov vychází ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání a pokrývá část kurikulárních rámců obsahového okruhu Provádění staveb (SŠŽaS, ŠVP Zedník, 2009, s. 169). Z jakých částí se UO tohoto předmětu skládá, je uvedeno opět v tabulce:

tabulka 18

Srovnání učebních osnov pro vyučovací předmět:		
PŘESTAVBY BUDOV	SŠSPaS	SŠŽaS
Záhlaví	UO obsahuje záhlaví, ve kterém je uveden název školy, adresa školy, obor vzdělání, celková hodinová dotace a platnost učební osnovy.	UO obsahuje záhlaví, ve kterém je uveden název školy a obor vzdělání.
Pojetí vyučovacího předmětu	UO obsahuje pojetí vyučovacího předmětu. Jsou v něm uvedeny obecné cíle, charakteristika učiva, cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí, pojetí výuky (metody a formy práce), hodnocení výsledků žáků a přínos předmětu k rozvoji KK a PT.	UO obsahuje pojetí vyučovacího předmětu. Jsou v něm uvedeny obecné cíle, charakteristika učiva, cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí, pojetí výuky (výukovou strategii), hodnocení výsledků žáků a přínos předmětu k rozvoji KK a PT.
Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	UO obsahuje rozpis učiva a výsledků vzdělávání, pro jednotlivé tématické celky je zde uveden orientační počet hodin.	UO obsahuje rozpis učiva a výsledků vzdělávání, není zde uveden orientační počet hodin pro jednotlivé tématické celky.

Pojetí vyučovacího předmětu

- V obecných cílech mají obě střední školy obdobně definované jakým vědomostem a dovednostem se žáci v tomto předmětu naučí.
- V charakteristice učiva obě školy ve svých ŠVP vypisují předměty, na které předmět Přestavby budov navazuje. Na SŠŽaS se jedná o předměty Matematika, Stavební technologie, Materiály, Odborné kreslení a Odborný výcvik a na SŠSPaS o předměty Technologie, Stavební materiály, Ekologie a Odborný výcvik. Pouze tvůrci ze SŠSPaS v této části OU uvádí formou tabulky do jakých tématických celků je obsah učiva rozdělen.
- Obě školy popisují velice podobné cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí. Například obě školy v této části UO uvádí jako jeden z důležitých cílů, aby žák chápal současné vzdělávání jako předstupeň k celoživotnímu učení.
- Ve výukových strategiích tvůrci obou středních škol popisují, jakými metodami bude výuka tohoto předmětu probíhat. Za nejvýznamnější považují slovní výklad učitele a diskusi se žáky, kdy žáci společně s učitelem analyzují a formulují postup řešení k danému problému.

- Opět hodnocení výsledků žáka probíhá dle klasifikačního řádu jednotlivých škol a při hodnocení tohoto předmětu je na obou vybraných školách například sledována schopnost aplikovat poznatky v praxi a individuální pokrok jednotlivých žáků. Při hodnocení výsledků se v obou UO využívá individuální ústní zkoušení a písemné zkoušení.
- V přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí obě školy rozvíjejí následující kompetence. Jedná se o kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální. Dále zde obě školy uvádí odborné kompetence v oblasti strojního zařízení. SŠSPaS v UO tohoto předmětu navíc rozvíjí kompetence matematické, k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám. Co se týká PT, tak SŠSPaS má do UO tohoto předmětu zařazena všechna PT určená RVP pro odborné vzdělávání, ale SŠŽaS nemá uvedené PT Informační a komunikační technologie.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

- Zásadní rozdíl mezi jednotlivými UO pro předmět Přestavby budov ve zkoumaných ŠVP z vybraných středních škol je rozvržení předmětu do jednotlivých ročníků. Na SŠŽaS je předmět rozvržen do jednoho ročníku, a to do 3. ročníku, a na SŠSPaS je tento předmět rozvržen do dvou ročníků, a to do 2. a 3. ročníku.
- Tématické celky zařazené do jednotlivých UO odpovídají části kurikulárního rámce Provádění staveb uvedené v RVP pro obor vzdělání Zedník. SŠSPaS má uveden předpokládaný počet vyučovacích hodin u jednotlivých tématických celků a SŠŽaS tyto údaje ve své UO neuvádí.
- Rozpisy učiva a výsledků vzdělávání daného předmětu tvůrci ŠVP z obou škol vypracovali do formy tabulek. Celkový počet vyučovacích hodin tohoto předmětu za studium je na SŠSPaS 63 a na SŠŽaS 45.

Personální a materiální zabezpečení vzdělávání

Jak už název této kapitoly napovídá, ve ŠVP pro obor vzdělání Zedník tvůrci z obou středních škol zde uvádějí Personální podmínky zabezpečení vzdělávání a dále Materiální podmínky zabezpečení vzdělávání. V Personálních podmínkách obou ŠVP je uvedeno, že výuku zabezpečují pedagogové s úplnou pedagogickou a odbornou způsobilostí a že pedagogičtí pracovníci těchto středních škol absolvují různé další

školení, semináře a kurzy. V této části ŠVP ze SŠŽaS jsou ještě uvedeny Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávání.

Jakými učebnami a vybavením jednotlivé školy disponují, jaké žáci používají zednické nářadí při práci na stavbách a jaké ochranné pracovní prostředky svým žákům školy zapůjčují a pořizují je popsáno v obou zkoumaných ŠVP v kapitole Materiální podmínky zabezpečení vzdělávání.

Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP

V této kapitole ŠVP ze SŠŽaS jsou uvedeny všechny obory vzdělání, které škola poskytuje. Dále zde tvůrci ŠVP uvádějí sociální partnery, se kterými škola v současné době spolupracuje, a požadavky sociálních partnerů na kompetence absolventů.

Tvůrci ze SŠSPaS v této části svého ŠVP přesně nejmenují jednotlivé sociální partnery, kteří se školou spolupracují, uvádí pouze, jakým způsobem probíhá mezi nimi spolupráce. Potom jsou zde také popisovány kompetence absolventů, které sociální partneři posuzují jako důležité pro práci v daném oboru.

6.4.4 Diskuse k analýzám

V analýzách jsou sledovány rozsahy jednotlivých částí zkoumaných ŠVP. Bylo zjištěno, že nejobsáhlejší ŠVP byl vytvořen na SŠŽaS pro obor vzdělání Strojírenství, který má přes 400 stránek. Je ovšem otázkou, jestli je potřeba, aby školní vzdělávací program byl tak rozsáhlé dílo. Kratší provedení by jistě působilo přehledněji a lépe by se v něm orientovali případní zájemci o studium. Tvůrci z VOŠaSPŠ ve svém ŠVP pro stejný obor vzdělání dokázali, že lze vytvořit tento dokument v kratší podobě a přesto obsahuje všechny požadavky uvedené v RVP pro příslušný obor vzdělání. Jejich ŠVP je dokonce o více než polovinu kratší. Co se týče rozsahu školních vzdělávacích programů pro obor vzdělání Zedník, tak bylo zjištěno, že rozdíl mezi těmito dokumenty nebyl tak výrazný, ale opět rozsáhlejší dílo vzniklo na SŠŽaS.

V analýzách sice bylo provedeno srovnání obsahů jednotlivých ŠVP, ale ne do detailních podrobností. Nebyly v nich prokázány podstatné nedostatky. Je možné, že by nějaké nedostatky byly odhaleny, kdyby analýzy byly provedeny více dopodrobna. Odchytky, které byly v analýzách prokázány se nejeví významné.

Je diskutabilní, jestli se některé části ve školních vzdělávacích programech neuvádějí zbytečně. Příkladem může být kapitola Personální a materiální zabezpečení. Je to

záležitost, která se poměrně rychle mění. Školy v jednu chvíli disponují určitými učebnami a pomůckami a v další chvíli mají učebny a pomůcky jiné. To potom musí uvést i ve svých ŠVP, tzn., že musí dojít k inovacím ŠVP. Inovovat ŠVP kvůli každé takové změně se jeví nesmyslné. Takové části by nemusely být součástí ŠVP.

6.5 Interview s pedagogy vybraných středních odborných škol

6.5.1 Cíl interview

Cílem interview bylo zjistit, jak byly vytvářeny zkoumané ŠVP na vybraných středních odborných školách, jak k tomuto problému přistupovali pedagogové daných škol a které části ŠVP se jeví dotazovaným více či méně problematické při vytváření těchto ŠVP.

6.5.2 Charakteristika souboru

Pro jednotlivá interview byli osloveni vedoucí pracovníci vybraných středních odborných škol. Ti případně doporučili provést interview s dalšími pedagogickými pracovníky, kteří měli důležité postavení při vytváření zkoumaných školních vzdělávacích programů. Ve všech vybraných středních školách bylo provedeno celkem sedm interview. Při interview byly použity otevřené otázky a se souhlasem respondentů byly jednotlivé rozhovory zaznamenány na diktafon. Poté byly tyto rozhovory zaznamenány do písemné formy. Tyto záznamy z interview jsou přiloženy k bakalářské práci ve formě příloh. Z příloh bylo provedeno vyhodnocení srovnáním na základě získaných informací z jednotlivých rozhovorů.

Na SŠŽaS byla požádána o interview zástupkyně ředitele pro teorii Mgr. Zdeňka Markovská. Na základě jejího doporučení bylo provedeno interview i s dalšími pedagogy této školy, jednalo se o garanty zkoumaných ŠVP. Garantem ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství byl Ing. Zdeněk Širc a garantem ŠVP pro obor Zedník Mgr. Josef Kocián. Na SŠŽaS byly provedeny celkem tři rozhovory.

Na VOŠaSPŠ byla o rozhovor požádána také zástupkyně ředitele pro teorii, a to Mgr. Danuše Švyhnosová. Na její doporučení bylo provedeno ještě interview s Ing. Romanem Unzeitigem, který byl vedoucím pro vytváření ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství. Na VOŠaSPŠ byly provedeny rozhovory dva.

A na SŠSPaS byla oslovena zástupkyně ředitelky pro praktický výcvik Ing. Bronislava Urbánková, která byla při vytváření ŠVP garantem pro odborné předměty.

Na doporučení paní zástupkyně byl na této škole osloven také Mgr. Antonín Kapl, který byl koordinátorem ŠVP. Takže na této škole byly provedeny také dva rozhovory.

6.5.3 Data získaná z provedených interview

Při jednotlivých rozhovorech byly dotazovaným kladeny následující otázky:

1. Kdy jste začali pracovat na ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství/Zedník?
2. Za jak dlouho jste byly s tímto ŠVP hotovi?
3. Od kterého školního roku je na Vaší škole tento ŠVP platný?
4. Byl nějakým způsobem stanoven režim práce při vytváření tohoto ŠVP?
5. Kdo organizoval tento pracovní režim?
6. Kolik pedagogických pracovníků se podílelo na zpracování tohoto ŠVP z celé školy?
7. Jakým způsobem vypadala struktura řízení tvorby ŠVP a jakým způsobem byli vybírání pedagogičtí pracovníci do jednotlivých funkcí této struktury?
8. Absolvovali pedagogičtí pracovníci před nebo během vytváření ŠVP nějaké přípravné semináře, můžete mi uvést jaké?
9. Lze nějakým způsobem hodnotit pedagogické pracovníky z hlediska nasazení a ochoty spolupráce při vytváření ŠVP, byl definován nějaký motivační faktor pro pedagogy?
10. Lze podle Vás stanovit, jestli se více angažovali při vytváření ŠVP starší nebo mladší pedagogové, muži nebo ženy?
11. S kolika sociálními partnery jste spolupracovali při vytváření ŠVP?
12. Jaké kompetence sociální partneři považovali za důležité a které jim naopak tak důležité nepřípadaly?
13. Provedli jste už nějaké inovace ve Vašich ŠVP, můžete uvést jaké?
14. Měla tvorba ŠVP vliv na nějaké jiné dokumenty Vaší školy (na které)?
15. Která část při zpracovávání ŠVP byla podle Vašeho názoru neproblematictější a která naopak nejméně problematická?

Vyhodnocení interview

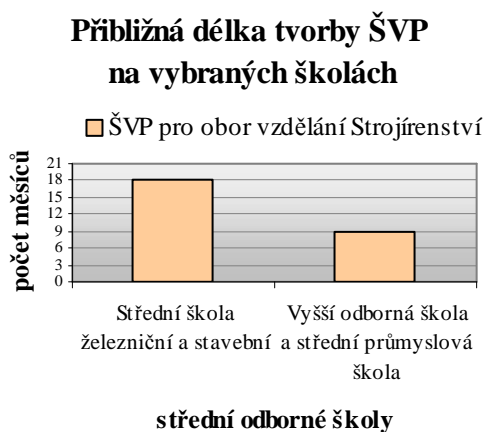
Otázka 1:

Při interview bylo zjištěno, že na SŠŽaS začali tvůrci pracovat na zkoumaných ŠVP přibližně v listopadu 2007. Na VOŠaSPŠ vytvářeli ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství v rámci projektu Pilot S a s jeho tvorbou, podle slov Mgr. Danuše Švyhnosové, začali asi v říjnu 2005. ŠVP pro obor vzdělání Zedník začali vytvářet na SŠSPaS přibližně v polovině roku 2008.

Z odpovědí je zřetelné, že školy začaly vytvářet své školní vzdělávací programy v různých časových etapách. Na VOŠaSPŠ tedy začali vytvářet své ŠVP v roce 2005, důvodem bylo zařazení školy do projektu Pilot S. Na SŠŽaS začali s tvorbou ŠVP jakmile vyšel RVP pro dané obory vzdělání a na SŠSPaS začali s vytvářením svého ŠVP nejpozději, až v roce 2008.

Otázka 2:

Dotazovaní ze SŠŽaS shodně uvedli, že začali s vytvářením zkoumaných ŠVP přibližně s osmnácti měsíčním předstihem, a tak dlouho jim také tvorba jejich ŠVP trvala. Na VOŠaSPŠ vytvářeli ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství v rámci projektu Pilot S a na jeho tvorbu včetně všech školení měli pouhých devět měsíců. Tato lhůta byla stanovena v rámci projektu. Mgr. Danuše Švyhnosová k tomu uvedla, že to sice byla krátká doba na seznámení se s veškerou problematikou týkající se tvorby ŠVP, ale že se to dalo i za tak krátkou dobu zvládnout. Na SŠŽaS pracovali čistě na tvorbě ŠVP pro obor vzdělání Zedník přibližně deset měsíců. Přibližné doby zpracování zkoumaných ŠVP jsou vyznačeny v následujících grafech.

graf 7

graf 8

Z odpovědí je patrné, že tvorba vlastních ŠVP na jednotlivých školách byla rozdílná v celkové době zpracování. Z grafů 7 a 8 je možné vyčíst, že na SŠŽaS trvalo vytváření jednotlivých ŠVP, jak pro obor vzdělání Zedník, tak pro obor vzdělání Strojírenství, o polovinu déle, než na ostatních vybraných středních odborných školách. To mohlo být způsobeno i rozsáhlejším obsahem jednotlivých ŠVP ze SŠŽaS, což bylo prokázáno v předešlých analýzách.

Otázka 3:

Z jednotlivých interview by se dalo k této otázce shrnout, že všechny zkoumané ŠVP jsou na vybraných středních odborných školách platné od 1. září 2009 až na jednu výjimku. Tou je ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství z VOŠaSPŠ. Protože se tato škola řadí mezi pilotní školy, začali na ní neoficiálně vyučovat podle tohoto ŠVP od 1. září 2006 a oficiálně od 1. září 2008.

Všechny školy tak splnily podmínku, že musí začít s výukou podle vlastních ŠVP nejpozději do dvou let od schválení příslušného RVP. RVP pro oba zkoumané obory vzdělání byly schváleny v roce 2007 v první vlně. To znamená, že vybrané střední školy musely začít s výukou podle těchto ŠVP právě 1. září 2009.

Otázka 4:

Co se týká režimu práce při vytváření jednotlivých ŠVP, dotazovaní ze SŠŽaS uvádějí, že se scházeli v pravidelných intervalech. V užších skupinkách se scházeli každý týden a s koordinátorem ve větším počtu každé dva týdny alespoň jednou. Na VOŠaSPŠ měli jednotlivé dílčí kroky včetně termínů stanovené v rámci projektu Pilot S. A na SŠSPaS během vytváření ŠVP probíhaly pravidelné schůzky jednou do měsíce a dále se tvůrci scházeli, když to bylo zapotřebí.

Na jednotlivých vybraných školách vypadal režim práce poněkud jinak. Na každé škole se scházeli v jiném časovém horizontu. Na jedné škole to stačilo jednou za měsíc a na další se scházeli každý týden.

Otázka 5:

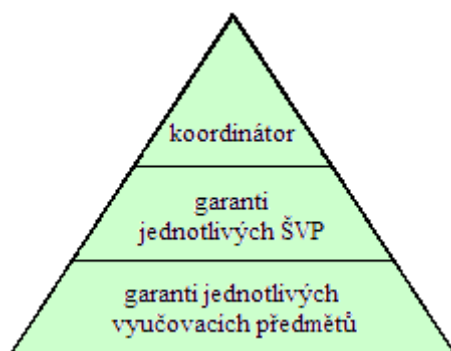
Na pátou otázku dotazovaní ze všech vybraných škol odpovídali obdobně. Jednotlivé schůzky většinou organizovali koordinátoři, vedoucí pracovníci školy, předsedové předmětových komisí nebo garanti jednotlivých ŠVP. Odvíjelo se to také podle toho, jakou strukturu řízení tvorby ŠVP si jednotlivé školy zvolily.

Otázka 6:

„Není člověk, který by se nezúčastnil.“ Tak zněla odpověď na otázku 6 z úst Ing. Bronislavy Urbánkové ze SŠSPaS. A podobně zněly odpovědi na tuto otázku od všech dotazovaných. I na SŠŽaS a na VOŠaSPŠ se tvorby ŠVP zúčastnili všichni pedagogičtí pracovníci.

Otázka 7:

Na následujících obrázcích je znázorněno, jak dotazovaní z jednotlivých škol popsali strukturu řízení tvorby jejich školních vzdělávacích programů.

obrázek 5: Struktura řízení tvorby ŠVP na SŠŽaS

obrázek 6: Struktura řízení tvorby ŠVP na SŠSPaS

obrázek 7: Struktura řízení tvorby ŠVP na VOŠaSPŠ

Z jednotlivých obrázků je patrné, že na všech vybraných školách je struktura řízení tvorby ŠVP obdobná.

Část této otázky „*Jakým způsobem byli vybíráni pedagogičtí pracovníci do jednotlivých funkcí této struktury?*“ byla směřována spíše k vedoucím pracovníkům jednotlivých škol, kteří na ni reagovali takto:

Mgr. Zdeňka Markovská ze SŠŽaS uvedla, že do funkce koordinátora byl zvolen pedagogický pracovník na základě hlasování. Ten potom navrhl garanty jednotlivých

ŠVP, a to v závislosti na jejich odborné způsobilosti. Všeobecné a odborné předměty zpracovávali pedagogové, kteří daný předmět na této škole vyučují.

Ing. Bronislava Urbánková ze SŠSPaS uvedla, že do jednotlivých funkcí struktury řízení tvorby ŠVP byli zvoleni pedagogičtí pracovníci na základě jejich odborné způsobilosti.

Mgr. Danuše Švyhnosová z VOŠaSPŠ odpověděla, že vedení dalo přednost tomu, kdo chtěl v jakém postu či týmu pracovat s přihlédnutím k jejich odborné způsobilosti.

Z uvedených odpovědí je vidět rozdílný postup škol při výběru pedagogických pracovníků do jednotlivých funkcí struktury řízení tvorby ŠVP, ale ve všech školách byl výběr do jednotlivých funkcí této struktury ovlivněn odborností pedagogických pracovníků.

Otázka 8:

Co se týká školení před nebo během vytváření ŠVP, tak z jednotlivých interview je patrné, že nejvíce jich absolvovali pedagogičtí pracovníci z VOŠaSPŠ. Mohlo to být zapříčiněno i tím, že se tato škola zúčastnila již několikrát jmenovaného projektu Pilot S. Zúčastnili se například seminářů na téma: Jak dělat SWOT analýzu, evaluaci školy, jak vyhodnocovat. NUOV jim dokonce nabídl, že za školu nějaká školení zaplatí, tak byli, jak uvedla Mgr. Švyhnosová, na jakési ochutnávce Kritického myšlení. Dále se také vyučující jednotlivých předmětů zúčastnili dvoudenních seminářů, kde v rámci projektu prezentovali, jak si poradili s daným předmětem, aby naplnili jeho obsah vzdělávání.

Dotazovaní ze SŠŽaS uvedli, že koordinátor a garanti jednotlivých ŠVP byli na dvou školeních v Olomouci. Dále na této škole proběhly semináře v rámci školy, kde koordinátor seznamoval pedagogy s tím, jak mají realizovat jednotlivé části ŠVP.

Dotazovaní ze SŠSPaS uvedli, že na jejich škole proběhly pouze vnitřní školení, kde opět koordinátor školil pedagogické pracovníky o problematice tvorby ŠVP.

Z odpovědí je patrné, že každá škola pojímá potřebu školení ke tvorbě ŠVP rozdílně. Pedagogové ze SŠŽaS a ze SŠSPaS neabsolvovali výrazný počet seminářů nebo školení, oproti tomu pedagogové z VOŠaSPŠ absolvovali v rámci Projektu Pilot S všechny školení, která jim byla nabídnuta.

Otázka 9:

Dotazovaní ze všech vybraných škol k této otázce uvedli, že motivačním faktorem při vytváření ŠVP bylo finanční ohodnocení. Toto ohodnocení bylo odstupňované podle funkcí, které jednotliví pedagogové při tvorbě ŠVP vykonávali. Na otázku, jestli lze hodnotit pedagogické pracovníky z hlediska nasazení a ochoty spolupráce, dotazovaní odpovídali obdobně. Nejčastěji odpovídali ve smyslu, že se nasazení a ochota spolupráce vůbec hodnotit nedá, ale že je důležitý konečný výsledek práce.

Otázka 10:

Všichni dotazovaní se shodli, že nelze nějakým způsobem definovat, jestli se angažovali při vytváření ŠVP více starší nebo mladší pedagogové, muži nebo ženy. Například Mgr. Josef Kocián ze SŠŽaS k tomuto řekl, že tým pracuje dobře, když je proložený jak staršími tak mladšími pedagogy a že se tyto mezi sebou lépe doplňují.

Otázka 11:

Dotazovaní ze SŠŽaS uvedli, že při vytváření zkoumaných ŠVP spolupracovali přibližně s patnácti až dvaceti sociálními partnery. Dotazovaní ze SŠSPaS a z VOŠaSPŠ uvedli, že se na tvorbě zkoumaných ŠVP podílelo přibližně deset sociálních partnerů.

Počet sociálních partnerů spolupracujících na tvorbě ŠVP se na každé vybrané střední škole mohl malinko lišit. Dotazovaní totiž uváděli jen přibližné počty sociálních partnerů, se kterými na zkoumaných ŠVP spolupracovali.

Otázka 12:

Na otázku, které kompetence sociální partneři na jednotlivých školách považovali za důležité, dotazovaní odpovídali tak, jak je uvedeno v následujících tabulkách. V tabulce 19 jsou vypsány kompetence, které podle dotazovaných sociálních partneřů upřednostňovali při tvorbě ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství, a v tabulce 20 jsou vypsány kompetence, které opět podle dotazovaných upřednostňovali sociální partneři při vytváření ŠVP pro obor vzdělání Zedník.

tabulka 19

ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství				
respondent kompetence	Mgr. Zdeňka Markovská	Ing. Zdeněk Širc	Mgr. Danuše Švyhosová	Ing. Roman Unzeitig
nejdůležitější	Umět se začlenit do kolektivu. Jazykové kompetence. Matematické kompetence.	Jazykové kompetence. Matematické kompetence.	Technické myšlení. Komunikativní dovednosti. Jazykové kompetence. Umět pracovat v týmu.	Operativní myšlení. Jazykové kompetence.
méně důležité	-	-	Odbornost.	-

tabulka 20

ŠVP pro obor vzdělání Zedník				
respondent kompetence	Mgr. Zdeňka Markovská	Mgr. Josef Kocián	Ing. Bronislava Urbánková	Mgr. Antonín Kapl
nejdůležitější	Umět se začlenit do kolektivu. Umět se postavit k práci. Ctít pracovní řád.	Manuální dovednosti. Odborné znalosti.	Mít pracovní návyky. Umět se začlenit do kolektivu. Podřídít se pracovnímu řádu.	Odborné kompetence. Uplatnitelnost v praxi.
méně důležité	Jazykové kompetence.	-	-	-

Z tabulek je možné vyčíst, že na otázku ohledně upřednostňovaných kompetencí u sociálních partnerů odpovídali dotazovaní různě. Byl patrný rozdíl mezi kompetencemi, které byly vyžadovány od absolventa oboru zakončeného maturitní zkouškou a od absolventa oboru zakončeného výučním listem. Ale shodli se, že by se všichni absolventi středních odborných škol měli umět začlenit do kolektivu a měli by být operativní a spolehliví. U oborů zakončených maturitní zkouškou ještě zdůrazňovali jazykové kompetence a kompetence matematické, které jsou velice důležité nejen pro další studium na vysokých školách.

Otázka 13:

Všichni dotazovaní připustili, že určité inovace ve zkoumaných ŠVP provedli nebo že jsou tyto inovace v přípravě. Většinou se jednalo jen o malé opravy určitých částí ŠVP nebo jen o vypuštění některých údajů, které byly v ŠVP začleněny nad rámec RVP. Některé inovace také mohou souviset s počtem přijatých žáků na daný obor a se slučováním některých oborů, jak uvedl Mgr. Antonín Kapl ze SŠSPaS. Další změny v jednotlivých ŠVP mohly mít souvislost se zkušenostmi získanými na základě vyučování podle vytvořených programů, kdy tvůrci na vybraných školách postupně zjistili, že některé části ŠVP je potřeba přepracovat.

Otázka 14:

Dotazovaní ze všech vybraných středních odborných škol uvedli, že tvorba ŠVP neměla výrazný vliv na další dokumenty školy. Pouze došlo k drobným úpravám ve školních řádech na SŠSPaS a na VOŠaSPŠ, konkrétně v jejich v klasifikačních řádech.

Otázka 15:

V následující tabulce jsou vypsány části ŠVP, které se jednotlivým dotazovaným z vybraných středních škol jevily nejproblematictější a naopak nejméně problematické při jejich zpracovávání:

tabulka 21

Problémové části ŠVP při jejich tvorbě							
respondent části ŠVP	Mgr. Zdeňka Markovská	Ing. Zdeněk Šírc	Mgr. Josef Kocián	Mgr. Danuše Švyhnosová	Ing. Roman Unzeitig	Ing. Bronislava Urbánková	Mgr. Antonín Kapl
nejproblematictější	Rozvrhnout hodiny do předmětů.	Nastavit klíčové kompetence .	Rozvrhnout hodiny do předmětů. Stanovit harmonogram tvorby ŠVP.	Zpracovat analýzu sociálního partnerství. Realizace průřezových témat.	Realizace průřezových témat.	Rozvrhnout předměty do hodin.	Rozvrhnout hodiny do předmětů. Nalézt sociální partnery pro spolupráci.
nejméně problematické	Vytvořit učební osnovy.	Vytvořit učební osnovy.	-	Vytvořit učební osnovy.	Vytvořit učební osnovy.	Vytvořit učební osnovy.	Vytvořit učební osnovy

Za problematickou část při vytváření ŠVP zúčastnění označili rozvržení hodin do vyučovacích předmětů. Byl problém nastavit to takovým způsobem, aby byly všechny požadavky dané rámcem splněny a aby všichni vyučující se stanovením hodin souhlasili. Dále se jako problematické jeví nastavení klíčových kompetencí, výukových cílů a začlenění průřezových témat. Velká část pedagogů ze začátku tvorby ŠVP vůbec netušila, o co jde a jakým způsobem se to bude zpracovávat. Proto na vybraných školách proběhlo několik školení na tato témata. Dalším problémem bylo navázat spolupráci se sociálními partnery a zpracovat analytickou studii o sociálním partnerství. Některé oslovené firmy školám vůbec neodpověděly a neprojeví zájem o spolupráci na vytváření ŠVP.

Jako neméně problematickou část ŠVP při jeho vytváření dotazovaní shodně označili učební osnovy. Je to pravděpodobně způsobeno jednak tím, že je tato část daná příslušnými RVP, a také tím, že pedagogové mohli čerpat ze starých osnov a jsou většinou zvyklí psát si vlastní tematické plány.

Celkové shrnutí výsledků

Tvorba ŠVP na SŠŽaS:

- na vytváření zkoumaných ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství a pro obor vzdělání Zedník pracovali všichni pedagogičtí pracovníci školy,
- při vytváření ŠVP se pedagogové scházeli v pravidelných intervalech, v menších skupinkách každý týden jednou, ve větších skupinkách jednou za dva týdny,
- schůzky při vytváření ŠVP organizovali garanti jednotlivých ŠVP a koordinátor,
- během tvorby ŠVP absolvovali školení mimo školu pouze garanti jednotlivých ŠVP a koordinátor, ostatní pedagogičtí pracovníci absolvovali pouze školení v rámci školy pod vedením koordinátora,
- do struktury řízení tvorby ŠVP byl vybrán koordinátor hlasováním, ten navrhl guaranty jednotlivých ŠVP, všeobecné a odborné předměty zpracovávali pedagogové, kteří dané předměty vyučují,
- motivačním faktorem při vytváření ŠVP bylo finanční ohodnocení,
- na vytváření zkoumaného ŠVP spolupracovalo přibližně patnáct až dvacet sociálních partnerů,
- ve zkoumaných ŠVP byly provedeny nebo jsou v přípravě drobné inovace.

Tvorba ŠVP na VOŠaSPŠ:

- na vytváření zkoumaného ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství pracovali všichni pedagogičtí pracovníci školy,
- jednotlivé dílčí kroky vytváření zkoumaného ŠVP byly stanoveny včetně termínů v rámci projektu Pilot S,
- při vytváření ŠVP vše řídil koordinátor,
- pedagogičtí pracovníci absolvovali nejvíce školení během vytváření ŠVP, jak v rámci školy, tak i mimo školu,
- do struktury řízení tvorby ŠVP se mohli zapojit pedagogové podle svého uvážení po následném schválení ředitelem,
- motivačním faktorem při vytváření ŠVP bylo finanční ohodnocení,
- na vytváření zkoumaného ŠVP spolupracovalo přibližně deset sociálních partnerů,
- ve zkoumaném ŠVP byly provedeny drobné inovace.

Tvorba ŠVP na SŠSPaS:

- na vytváření zkoumaného ŠVP pro obor vzdělání Zedník pracovali všichni pedagogičtí pracovníci školy,
- při vytváření ŠVP se pedagogové scházeli v pravidelných intervalech, v užších skupinách jednou za měsíc, nebo se scházeli dle potřeby,
- při vytváření ŠVP větší schůzky organizoval koordinátor a menší schůzky předsedové předmětových komisí,
- pedagogičtí pracovníci absolvovali během vytváření ŠVP pouze školení v rámci školy,
- do struktury řízení tvorby ŠVP byli vybíráni pedagogičtí pracovníci podle odbornosti,
- motivačním faktorem při vytváření ŠVP bylo finanční ohodnocení,
- na vytváření zkoumaného ŠVP spolupracovalo přibližně deset sociálních partnerů,
- ve zkoumaném ŠVP byly provedeny drobné inovace.

Lze shrnout, že se tvorby zkoumaných ŠVP na vybraných středních odborných školách zúčastnili všichni pedagogičtí pracovníci. Pracovní režim při vytváření jednotlivých ŠVP organizoval koordinátor, garanti ŠVP nebo předsedové předmětových komisí. Na všech vybraných školách při vytváření ŠVP bylo považováno finanční ohodnocení jako motivační faktor. Ve všech zkoumaných ŠVP byly provedeny drobné úpravy. Na jednotlivých školách zvolili různý způsob výběru pedagogických pracovníků do funkcí struktury řízení tvorby ŠVP. Každá škola při tvorbě ŠVP spolupracovala s jiným počtem sociálních partnerů a na každé škole se pedagogičtí pracovníci zúčastnili jiného počtu školení.

6.5.4 Diskuse k interview

Pro úspěšnou tvorbu ŠVP je velice důležité, aby do ní byli začleněni všichni pedagogičtí pracovníci dané školy. A to z toho důvodu, že právě na nich záleží, jak bude vypadat finální ŠVP. Proto je také důležité, aby na každé škole při vytváření školních vzdělávacích programů pedagogové spolu dobře vycházeli a aby dokázali mezi sebou spolupracovat. Aby toto všechno mohlo fungovat, je také důležité poskytnout pedagogům dostatek času a vhodné prostředí při vytváření ŠVP.

Ve všech vybraných školách se podařilo docílit toho, že se na tvorbě ŠVP podíleli všichni pedagogičtí pracovníci. Ale z jednotlivých rozhovorů bylo patrné, že na středních školách, kde se vyučují i obory zakončené výučním listem, přistupovali pedagogové k tvorbě ŠVP spíše jako k něčemu, co se musí udělat, než aby to pojali jako výzvu o nové pojetí daného oboru. Viděli to jako práci, která se musí udělat navíc. Na jednu stranu se není čemu divit, protože naučit něco žáky v oborech vzdělání zakončených výučním listem se může někdy jevit jako nadlidský úkol.

Skutečnost, že se na každé vybrané škole pedagogičtí pracovníci zúčastnili jiného počtu školení k problematice tvorby ŠVP, mohla být do jisté míry způsobena i finančními možnostmi jednotlivých škol. Pak také určitou výhodu měla VOŠaSPŠ, protože byla zařazena do projektu Pilot S a právě v rámci tohoto projektu měli pedagogové z této školy možnost absolvovat větší počet školení.

To, že pedagogové všech vybraných škol byli za svoji práci na tvorbě ŠVP ohodnoceni v podobě finančních odměn, jistě nebylo od věci, jistě každý rád přivítá odměny za práci, kterou odvede navíc, a to nejen ve školství, ale brát to jako jediný možný motivační faktor k vytváření ŠVP se jeví jako nedostatečné. Vždyť podle těchto programů budou na daných školách realizovat svou výuku a navíc se těmito ŠVP reprezentují školy navenek, tak by ta motivace měla jít i trochu jiným směrem. Například takovým, že by pedagogům měla být před vytvářením vlastních ŠVP zdůrazněna skutečnost, že podle toho, co si vytvoří, se bude potom odvíjet realizace výuky. To je přece také možné brát za určitou motivaci.

Z rozhovorů také vyplynulo, že ne všichni oslovení sociální partneři byli ochotni spolupracovat na vytváření ŠVP. Někteří dokonce na výzvy škol ani nereagovali. To je do jisté míry na škodu, protože tím, že se nezapojili do tvorby ŠVP, se připravili o možnost ovlivnit profesní a jimi požadovanou úroveň svých potencionálních budoucích zaměstnanců.

7 Závěr

Vzdělávací systém už delší dobu prochází změnami a nejvíce diskutovaným tématem je vypracovávání ŠVP podle příslušných RVP. Tato bakalářská práce je zaměřena na tvorbu školních vzdělávacích programů na středních odborných školách. Každá střední odborná škola se jistě musela s tímto problémem vypořádat nebo zrovna tuto situaci řeší. Střední odborné školy se momentálně nachází ve třetí vlně tvorby školních vzdělávacích programů..

V teoretické části bakalářské práce jsou objasněny pojmy k této tematice. Jedná se o kurikulum, rámcové vzdělávací programy a školní vzdělávací programy. Je zde uvedeno, co vymezují a stanovují RVP, a kdo je vydává. U ŠVP je definováno z jakých jednotlivých částí by se tyto dokumenty měly skládat a co by dané části měly obsahovat. Dále je zde ještě popsán systémový projekt Pilot S, který byl zaměřen právě na problematiku tvorby školních vzdělávacích programů na středních odborných školách.

Cílem praktické části bylo zjistit, jak se vybrané střední odborné školy vypořádaly s tvorbou ŠVP, a které části ŠVP se tvůrcům jevily při vytváření problematické. Na základě zjištěných údajů je možné vyvodit, že se s vytvářením školních vzdělávacích programů školy vypořádaly různě. V první řadě pracovníci škol nevěděli, jak moc rozsáhle mají své ŠVP zpracovávat. O tom svědčí i provedené analýzy zkoumaných ŠVP. ŠVP na SŠŽaS jsou až o polovinu delší než ŠVP na ostatních školách zařazených do výzkumu. Sice byla vytvořena Metodika tvorby školních vzdělávacích programů SOŠ a SOU, ve které jsou mimo jiné popsány i doporučené rozsahy některých částí ŠVP, ale nebylo zjištěno, jestli tuto pomoc jednotlivé vybrané školy využily. Další důležitou věcí, která během výzkumu vyšla najevo, je potřeba prostudovat úplně celý RVP před vytvářením ŠVP. Není možné, aby si jednotliví pedagogové prostudovali jen ty části RVP, které se týkají toho, co oni sami vyučují. Všichni, kteří jsou začleněni do tvorby ŠVP, musí mít přehled o celém RVP, aby byli schopni podle něj vytvořit vlastní ŠVP.

Při vytváření ŠVP na vybraných středních odborných školách se jako problematické jevílo správné nastavení kompetencí, zařazení průřezových témat a používání správné terminologie. To se školy většinou snažily řešit realizací různých školení, aby tuto skutečnost u svých pedagogů minimalizovaly. Podle pedagogů, kteří se zúčastnili interview, se dá považovat za další problematické části tvorby ŠVP navázání spolupráce

se sociálními partnery a vypracování analytické studie o sociálním partnerství. Nejvíce zmiňovaným problémem ze stran vybraných středních škol bylo rozvržení hodin do všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů. Naopak jako nejméně problematické se jevílo vypracování učebních osnov.

Je jasné, že vytvořením školních vzdělávacích programů nic nekončí, spíše teprve začíná. Školy až po nějaké době realizace výuky podle vytvořených programů poznají, jestli vše, co si v nich podle svých možností nastavily, vhodně zvolily a jestli v nich budou muset zavést nějaké změny.

Seznam pramenů

Literatura

- 1 Maňák, Janík, Švec. *Kurikulum v současné škole*. Brno: Paido, 2008, 1. vyd., ISBN 978-80-7315-175-1.
- 2 Kašparová, J. a kol. *Metodika tvorby školních vzdělávacích programů SOŠ a SOU*. Praha: NÚOV, 2008, 1. vyd., ISBN 978-80-85118-12-4.
- 3 MŠMT. *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice: Bílá kniha*. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 2001. ISBN 80-211-0372-8.
- 4 NUOV. *Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání: 31-43-M/01 Oděvnictví*. Praha: MŠMT, 2008. č. j. 6 907/2008-23.
- 5 NUOV. *Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání: 23-41-M/01 Strojírenství*. Praha: MŠMT, 2007. č. j. 12 698/2007-23.
- 6 NUOV. *Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání: 36-67-H/01 Zedník*. Praha: MŠMT, 2007. č. j. 12 698/2007-23.
- 7 *Pilotní školy - zdroj inspirace: Sborník příspěvků z konferencí, které proběhly v prosinci 2007 v Praze a Brně*. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2008, ISBN 978-80-87063-08-8.
- 8 Střední odborná škola železniční a stavební. *Školní vzdělávací program: Strojírenství*. 2009, 1. verze.
- 9 Střední odborná škola železniční a stavební. *Školní vzdělávací program: Zedník*. 2009, 1. verze.
- 10 Střední škola sociální péče a služeb. *Školní vzdělávací program: Zedník*. 2009.
- 11 Vyšší odborná škola a střední průmyslová škola. *Školní vzdělávací program: Strojírenství*. 2006.
- 12 Walterová, E. *Kurikulum. Proměny a trendy v mezinárodní perspektivě*. Brno: CDVU, 1994, ISBN 80-210-0846-6.
- 13 *Zákon č. 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)*, Sbírka zákonů č. 317/2008.

Elektronické publikace

- 14 Matušková, I. *SŠ Šumperk - Charakteristika školy* [online]. c2008 [cit. 2010-03-02]. Dostupné z: <<http://www.soszs.cz/charakteristika.php>>.
- 15 *O projektu - Národní ústav odborného vzdělávání* [online]. c2008 [cit. 2010-02-13]. Dostupné z: <<http://www.nuov.cz/kurikulum/clanek-1>>.
- 16 Peškar, J. *Základní informace o SŠSPaS* [online]. c2009 [cit. 2010-03-12]. Dostupné z: <<http://www.ssspzabreh.cz/ria/?classic/zakladni-informace/o-ssspas/mm-148/sm-580>>.
- 17 *Rámcové vzdělávací programy - Národní ústav odborného vzdělávání* [online]. c2008 [cit. 2010-01-04]. Dostupné z: <<http://www.nuov.cz/ramcove-vzdelavaci-programy>>.
- 18 *Reforma školství v České republice – Varianty* [online]. c2006 [cit. 2010-12-03]. Dostupné z: <<http://www.varianty.cz/reforma-prirucka.pdf>>.
- 19 Skácelová, P. *Převodník soustav pro ISA* [online]. c2007 [cit. 2010-05-24]. Dostupné z: <http://www.infoabsolvent.cz/soubory/JakPostupovat/Prevodnik_soustav_proISA.xls>.
- 20 *Střední odborné školy projektu AMiTsys Junior - AMiT* [online]. c2007 [cit. 2010-03-10]. Dostupné z: <http://www.amit.cz/cz/amitsys_junior/schools.htm>.
- 21 Šíma, P. *Obory SPŠ - VOŠ a SPŠ Šumperk* [online]. c2000-2010 [cit. 2010-03-10]. Dostupné z: <<http://www.vspss-su.cz/obory-sps>>.
- 22 Šíma, P. *Obory VOŠ - VOŠ a SPŠ Šumperk* [online]. c2000-2010 [cit. 2010-03-10]. Dostupné z: <<http://www.vspss-su.cz/obory-vos>>.
- 23 *Vyhlášení pokusného ověřování podle ŠVP zpracovaných v projektu Pilot S* [online]. Praha: MŠMT, 2006. Č. j. 8777/2006-23. [cit. 2010-04-21]. Dostupné z: <http://www.kvalita1.nuov.cz/data/6013_Vyhlaseni%20pokusneho%20overovani%20vcetne%20prehledu%20skol.doc>.
- 24 *Zpravodaj systémového projektu Pilot S* [online]. Praha: NUOV, 2007-2008. [cit. 2010-04-21]. Dostupné z: <<http://www.pilots.nuov.cz/index.php?r=238>>.

Seznam příloh

Příloha 1 – Seznam pilotních škol zapojených do projektu Pilot S a oborů vzdělání

Příloha 2 – Záznam z interview: Mgr. Zdeňka Markovská

Příloha 3 – Záznam z interview: Ing. Zdeněk Širc

Příloha 4 – Záznam z interview: Mgr. Josef Kocián

Příloha 5 – Záznam z interview: Mgr. Danuše Švyhnosová

Příloha 6 – Záznam z interview: Ing. Roman Unzeitig

Příloha 7 – Záznam z interview: Ing. Bronislava Urbánková

Příloha 8 – Záznam z interview: Mgr. Antonín Kapl

Příloha 1 - Seznam pilotních škol zapojených do projektu Pilot S a oborů vzdělání

Název školy	Adresa školy	Kód a název oboru vzdělání	
ISŠ hotelového provozu, obchodu a služeb	Gen. R. Tesaříka 114, 261 01 Příbram I	65-51-H/002 66-41-L/008	Kuchař-číšník pro pohostinství Obchodník
HŠ a VOŠ hotelnictví a turismu	Komenského 156/III, 290 60 Poděbrady	65-42-M/004	Hotelnictví a turismus
Obchodní akademie	V Sadě 1565, 258 01 Vlašim	63-41-M/004 78-42-M/002	Obchodní akademie Ekonomické lyceum
VOŠ, SŠ a COP	Budějovická 421, 391 02 Sezimovo Ústí	23-41-M/001 26-41-M/002 26-51-H/001 23-51-H/003	Strojírenství Elektrotechnika Elektrikář Strojní mechanik – stroje a zařízení
VOŠ a SPŠ	Resslova 440, 387 01 Volyně	33-42-M/003	Nábytkářská a dřevařská výroba
SOŠ elektrotechnická – COP	Zvolenovská 537, 373 41 Hluboká nad Vltavou	26-51-H/001	Elektrikář
SOŠ	Benešova 508, 349 01 Stříbro	41-41-M/001 68-43-M/001	Agropodnikání Veřejnosprávní činnost
SOU elektrotechnické	Vejprnická 56, 318 02 Plzeň	26-51-H/001	Elektrikář
ISŠ	Voříškova 823, 339 67 Klatovy	31-58-H/001 66-51-H/002 65-51-H/002	Krejčí Prodavač Kuchař-číšník pro pohostinství
ISŠ technická a ekonomická	Jednoty 1620, 356 11 Sokolov	23-51-H/001 26-41-M/002	Zámečnick Elektrotechnika
VOŠ a SPŠ	Mariánská 1100, 407 47 Varnsdorf 5	23-41-M/001 26-41-M/002 78-42-M/001	Strojírenství Elektrotechnika Technické lyceum
Obchodní akademie a HŠ	Zborovská 519, 511 01 Turnov	65-42-M/004 63-41-M/004	Hotelnictví a turismus Obchodní akademie
VOŠ a SUPŠ	Skálava 373, 511 01 Turnov	(82-41-M/012, 013, 014, 015, 016)	Výtvarné zpracování kovů a drahých kamenů
Střední škola řemesel a služeb	Smetanova 66, 466 01 Jablonec nad Nisou	82-51-H/003	Zlatník – klenotník
SPŠ	Hradecká 647, 500 02 Hradec Králové	23-41-M/001	Strojírenství
VOŠ stavební a SPŠ stavební arch. Jana Letzela	Pražská 931, 547 01 Náchod	36-47-M/001 36-67-H/001 36-69-H/001	Stavebnictví Zedník Pokrývač
Střední škola průmyslová strojnická, technická a Vyšší odborná škola	Na rozhledně 766, 537 01 Chrudim	23-41-M/001 78-42-M/001	Strojírenství Technické lyceum
SOŠ automobilní a SOU automobilní	Dukla 313, 562 01 Ústí nad Orlicí	23-68-H/001	Automechanik
Obchodní akademie	Jirsíkova 875, 393 01 Pelhřimov	63-41-M/004 78-42-M/002	Obchodní akademie Ekonomické lyceum
Česká zemědělská akademie v Humpolci, střední škola	Školní 764, Humpolec	41-41-M/001	Agropodnikání
SOŠ a SOU obchodní	Jánská 22, 602 00 Brno	66-51-H/002 66-41-L/008	Prodavač Obchodník
ISŠ automobilní	Křižíkova 15, 612 00 Brno	23-68-H/001	Automechanik
SPŠ chemická	Vranovská 65, 614 00 Brno	28-44-M/001	Aplikovaná chemie
VOŠ a SPŠ	Gen. Krátkého 1, 787 29 Šumperk	23-41-M/001 26-41-M/002 78-42-M/001	Strojírenství Elektrotechnika Technické lyceum

Střední škola polytechnická	Rooseveltova 79, 779 00 Olomouc	36-67-H/001	Zedník
SZŠ	Žakovská 20-22, 709 00 Ostrava – Hulváky	41-44- M/001	Zahradnictví
SOŠ chemická akademika Heyrovského a gymnázium	Středoškolská 1, 700 30 Ostrava – Zábřeh	28-44-M/001	Aplikovaná chemie
SPŠ stavební	Středoškolská 3, 700 30 Ostrava – Zábřeh	36-47-M/001 78-42-M/001	Stavebnictví Technické lyceum
Střední škola hotelová a služeb	Na Lindovce 1463, 567 27 Kroměříž	65-42- M/004 65-51-H/002 29-53-H/001	Hotelnictví a turismus Kuchař-číšník pro pohostinství Pekař
ISŠ technická	Nad Ovčírnou 2528, 760 01 Zlín	23-51-H/003	Strojní mechanik – stroje a zařízení

(Vyhlášení pokusného ověřování podle ŠVP zpracovaných v projektu Pilot S [online], 2006)

Příloha 2 – Záznam z interview: Mgr. Zdeňka Markovská

Funkce dotazované ve škole: zástupkyně ředitele
Funkce dotazované při tvorbě ŠVP: koordinace a řízení všech ŠVP
Název školy: Střední škola železniční a stavební

1. Kdy jste začali pracovat na ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství/Zedník?

„Začali jsme ihned, jakmile vyšla výzva, že to musíme udělat. Od září se mělo učit a my jsme na tom hned začali dělat, tak to mohlo být přibližně v listopadu 2007.“

2. Za jak dlouho jste byly s těmito ŠVP hotovi?

„Oba ŠVP jsme zpracovávali přibližně rok a půl.“

3. Od kterého školního roku jsou na Vaší škole tyto ŠVP platné?

„Od loňského školního roku, takže od 1. září 2009.“

4. Byl nějakým způsobem stanoven režim práce při vytváření tohoto ŠVP?

„Snažili jsme se scházet docela pravidelně. Každý týden jsme se scházeli v menších skupinkách a garanti se scházeli s koordinátorem přibližně jednou za dva týdny nebo dle potřeby.“

5. Kdo organizoval tento pracovní režim?

„Koordinátor a garanti pro jednotlivé ŠVP.“

6. Kolik pedagogických pracovníků se podílelo na zpracování těchto ŠVP z celé školy?

„Řekla bych, že prakticky všichni.“

7. Jakým způsobem vypadala struktura řízení tvorby ŠVP a jakým způsobem byli vybíráni pedagogičtí pracovníci do jednotlivých funkcí této struktury?

„Celé to vedl koordinátor, pod jeho vedením pracovali garanti, kteří odpovídali za jednotlivé ŠVP, a pod nimi potom byli garanti pro jednotlivé předměty. Do jednotlivých funkcí byli vybíráni pedagogové různě. O koordinátorovi jsme rozhodli na poradě hlasováním ze dvou přihlášených. Garanty ŠVP navrhl koordinátor a byli zvoleni podle znalosti daného oboru a četnosti výuky v příslušných třídách. Jednotlivé předměty pak zpracovávali ti učitelé, kteří je vyučují.“

8. Absolvovali pedagogičtí pracovníci před nebo během vytváření ŠVP nějaké přípravné semináře, můžete mi uvést jaké?

„Garanti ŠVP a koordinátor byli na nějakém školení v Olomouci. Dále koordinátor na škole zorganizoval prezentace, jak se mají realizovat jednotlivé části ŠVP. Škola také zakoupila program SMILE, do kterého jsme zadávali učivo, kompetence a průřezová témata v závislosti na daných předmětech. Kdo byl za daný předmět zodpovědný, musel tam tyto informace zadat. Tento program nám pak všechny zadané údaje pro jednotlivé ŠVP vygeneroval. Na obsluhu tohoto programu také proběhlo školení.“

9. Lze nějakým způsobem hodnotit pedagogické pracovníky z hlediska nasazení a ochoty spolupráce při vytváření ŠVP, byl definován nějaký motivační faktor pro pedagogy?

Všichni jsme věděli, že to musíme zpracovat, že to potřebujeme a že nám bohužel nic jiného nezbývá, tak jsme to udělali. Všichni se zapojili takovým dílem, který měli předurčený. To finanční ohodnocení, které mělo být jakýmsi motivačním faktorem, nebylo tak závažné, abychom to dělali právě kvůli tomu. Spíše to byla jakási odměna za čas, který jsme nad tím strávili. Odměňování se odvíjelo podle toho, kdo byl na jaké funkci při vytváření daného ŠVP.“

10. Lze podle Vás stanovit, jestli se více angažovali při vytváření ŠVP starší nebo mladší pedagogové, muži nebo ženy?

„Já si myslím, že toto vůbec hodnotit nelze. Jak jsem řekla už před chvílí, každý se zapojil podle toho, co mu bylo předurčeno. I staří se zapojili, i když by mohli říct, že mají před důchodem.“

11. S kolika sociálními partnery jste spolupracovali při vytváření ŠVP?

Oslovili jsme spoustu firem. Některé firmy nám třeba vůbec neodpověděly, i toto se nám stalo. Samozřejmě jsme spolupracovali i s úřady práce a s vysokými školami. Z vysokých škol pořád chodily nějaké dopisy. Mám dojem, že do tvorby každého ŠVP, na které se ptáte, se mohlo zapojit kolem 20 sociálních partnerů.“

12. Jaké kompetence sociální partneři považovali za důležité a které jim naopak tak důležité nepřípadaly?

„To je otázka, která se u těchto dvou oborů malinko liší, jelikož jeden obor je učňovský a jeden maturitní. Ale co je určitě u obou oborů velmi důležité, tak umět se začlenit do kolektivu. U učňovských oborů sociální partneři ani tak nepreferovali nějaké znalosti jazyků a všeobecných předmětů, spíše zdůrazňovali, aby se žáci uměli postavit k práci a ctili pracovní řád. U maturitních oborů je zájmy hlavně jazykové schopnosti a vysoké školy upřednostňovaly hlavně matematické kompetence.“

13. Provedli jste už nějaké inovace ve Vašich ŠVP, můžete uvést jaké?

„Nějaké malé úpravy tam proběhly. Například u oboru strojírenství jsme zrušili souvislou praxi v prvním ročníku, protože jsme se shodli na tom, že v prvním ročníku by praxe ještě nemusela být. Současné první ročníky tedy nebudou tuto praxi mít. Ale vesměs jsou to jen maličkosti, které jsou v přípravě.“

14. Měla tvorba ŠVP vliv na nějaké jiné dokumenty Vaší školy (na které)?

„Učební osnovy už nejsou, učíme podle těchto školních vzdělávacích programů. Jinak mě nenapadají žádné jiné dokumenty, které bychom museli měnit v závislosti na ŠVP.“

15. Která část při zpracovávání ŠVP byla podle Vašeho názoru neproblematičtější a která naopak nejméně problematická?

„Myslím si, že nejlehčí bylo vytvořit ty učební osnovy. Problematické bylo určit počty hodin, což jsme dělali dlouho. Nemohli jsme se pořád domluvit, kolik například bude hodin matematiky, protože nám jich nechtěli dát tolik. Bylo to dosti problematické, než jsme se domluvili, jak to všechno bude. Češtíňáři chtěli víc hodin, matikáři chtěli víc hodin, všichni chtěli víc hodin, ale hodiny prostě nebyly. Takže domluvit se, kolik hodin určitého předmětu bude, se mě osobně zdálo asi tak nejvíce problematické.“

Příloha 3 – Záznam z interview: Ing. Zdeněk Širc

Funkce dotazovaného ve škole: pedagog odborných předmětů
Funkce dotazovaného při tvorbě ŠVP: garant ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství
Název školy: Střední škola železniční a stavební

1. Kdy jste začali pracovat na ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství?

„Myslím, že to mohlo být tak rok a půl před tím, než jsme měli začít podle tohoto ŠVP vyučovat. Řekl bych, že to mohlo být někdy v říjnu nebo v listopadu 2007.“

2. Za jak dlouho jste byly s tímto ŠVP hotovi?

„Tak za rok a půl.“

3. Od kterého školního roku je na Vaší škole tento ŠVP platný?

„Od 1. září 2009.“

4. Byl nějakým způsobem stanoven režim práce při vytváření tohoto ŠVP?

„Scházeli jsme se docela často, pravidelně a s velmi dobrou náladou. Bylo to velmi náročné, protože jsme ze o tom začátku nevěděli prakticky vůbec nic. Až časem jsme v tom začali vidět nějaké souvislosti a co se jak má dělat. V užších skupinách jsme se scházeli každý týden a s koordinátorem tak jednou za dva týdny.“

5. Kdo organizoval tento pracovní režim?

„Rozhodoval o tom garant daného ŠVP, případně i koordinátor.“

6. Kolik pedagogických pracovníků se podílelo na zpracování tohoto ŠVP z celé školy?

„Všichni.“

7. Jakým způsobem vypadala struktura řízení tvorby ŠVP?

„Nahore byl koordinátor, pod ním jsou garanti daného oboru neboli ŠVP a pod nimi byli garanti jednotlivých předmětů.“

8. Absolvovali pedagogičtí pracovníci před nebo během vytváření ŠVP nějaké přípravné semináře, můžete mi uvést jaké?

„Byli jsme na školení v Olomouci, tuším asi dvakrát. Někaká školení proběhla i u nás na škole, ty organizoval koordinátor. Také jsme se museli naučit pracovat s programem SMILE, který škola zakoupila pro usnadnění práce při vytváření ŠVP. Do něj se zadaly všechny kompetence potřebné pro individuální předměty a pak se pro jednotlivé ŠVP ty kompetence vygenerovaly. Tím se zajistilo, že se na žádné kompetence, které tam mají být, nezapomnělo. Než jsme s tímto programem začali pracovat, tak jsme také na jeho obsluhu absolvovali školení. Výhoda tohoto programu je, že časově nemusí být nic v pořadí, každý si to zadal jindy a ten program si to seskládá.“

9. Lze nějakým způsobem hodnotit pedagogické pracovníky z hlediska nasazení a ochoty spolupráce při vytváření ŠVP, byl definován nějaký motivační faktor pro pedagogy?

„Nějaký motivační faktor tu existoval, ale nebyl přesně vymezený. Věděli jsme, že na to jsou peníze, ale nevěděli jsme přesně kolik. Podle té hierarchie bylo potom to odměňování naplněno. Ještě by ta motivace mohla být o tom, jaký produkt si vytvoříme, tak v takovém se budeme pohybovat, že? Byli bychom pak sami proti sobě.“

10. Lze podle Vás stanovit, jestli se více angažovali při vytváření ŠVP starší nebo mladší pedagogové, muži nebo ženy?

„Myslím si, že toto se nedá jen tak jednoznačně stanovit, pracovali na tom všichni pedagogové společně.“

11. S kolika sociálními partnery jste spolupracovali při vytváření ŠVP?

„Řekl bych tak přibližně kolem patnácti.“

12. Jaké kompetence sociální partneři považovali za důležité a které jim naopak tak důležité nepřípadaly?

„Vesměs to, co ty firmy chtějí jsou jazykové výkonnosti, třeba jako cizí jazyk. Všeobecné předměty firmy ani tak moc nezmiňují. Netuší totiž, že jsou trendy zevšeobecňovat školství. Z hlediska vysokých škol byly na prvním místě matematické kompetence, ty jsou v tomto oboru velice důležité, protože téměř vše se odvíjí od matematiky.“

13. Provedli jste už nějaké inovace ve Vašich ŠVP, můžete uvést jaké?

„Ano, nějaké drobné úpravy tam proběhly. Vesměs se jednalo o takové úpravy, kde jsme byli nad rámec RVP. Například jsme zrušili praxi v prvním ročníku tohoto oboru.“

14. Měla tvorba ŠVP vliv na nějaké jiné dokumenty Vaší školy (na které)?

„Máme jiné dokumenty, máme hodnotit procentuálně kompetence. Ale většina z nás zatím ještě neví, jak to přesně máme dělat. Jinak mě nic jiného nenapadá.“

15. Která část při zpracovávání ŠVP byla podle Vašeho názoru neproblematictější a která naopak nejméně problematická?

„Z mého pohledu byly neproblematictější ty klíčové kompetence a je jich přemíra. A nejméně asi podle těch oblastí RVP daných předmětů vytvořit výsledky vzdělávání. Ty učební osnovy, protože my víme, o co se vlastně jedná.“

Příloha 4 – Záznam z interview: Mgr. Josef Kocián

Funkce dotazovaného ve škole: pedagog odborných předmětů
Funkce dotazovaného při tvorbě ŠVP: garant ŠVP pro obor vzdělání Zedník
Název školy: Střední škola železniční a stavební

1. Kdy jste začali pracovat na ŠVP pro obor vzdělání Zedník?

„To už je strašně dávno, možná dva, tři roky? Začínali jsme s vytvářením ŠVP minimálně s předstihem rok a půl.“

2. Za jak dlouho jste byly s tímto ŠVP hotovi?

„Tak za ten rok a půl určitě.“

3. Od kterého školního roku je na Vaší škole tento ŠVP platný?

„Je platný od 1. září 2009 a je schválený i školskou inspekcí. Takže nám je kontrolovali, nějaké drobnosti tam našli, ale jinak to proběhlo v naprosté spokojenosti.“

4. Byl nějakým způsobem stanoven režim práce při vytváření tohoto ŠVP?

„Velmi často jsme se scházeli, byly to pravidelné schůzky. Celé to bylo docela na hraně, protože se to realizovalo na úkor volného času, po odpoledních, takže spousty času. Dokonce jsme nad tím seděli i o jarních prázdninách dva tři dny, místo toho, abychom odpočívali. Bylo to velmi náročné. Řekl bych, že jsme se scházeli každý týden alespoň jednou.“

5. Kdo organizoval tento pracovní režim?

„Já jsem měl na starosti ŠVP pro obor vzdělání Zedník, ale v tom jsem dělal jen jeden předmět. Ale jinak jsem ručil za to, že například češtinu udělá ten, matematiku ten atd. Jinak do toho samozřejmě mohl zasahovat koordinátor.“

6. Kolik pedagogických pracovníků se podílelo na zpracování tohoto ŠVP z celé školy?

„Většina včetně odborného výcviku.“

7. Jakým způsobem vypadala struktura řízení tvorby ŠVP?

„Nejdůležitější byl koordinátor, ten to měl všechno na starosti. Pod ním jsme byli my, garanti jednotlivých ŠVP, a pod námi potom byli garanti pro jednotlivé předměty.“

8. Absolvovali pedagogičtí pracovníci před nebo během vytváření ŠVP nějaké přípravné semináře, můžete mi uvést jaké?

„Tuším, že jsme byli dvakrát v průběhu tvorby ŠVP v Olomouci na školení, teda jen my garanti ŠVP a koordinátor.“

9. Lze nějakým způsobem hodnotit pedagogické pracovníky z hlediska nasazení a ochoty spolupráce při vytváření ŠVP, byl definován nějaký motivační faktor pro pedagogy?

„Bylo to ohodnocené, dostali jsme na to nějaké finanční prostředky. A co se týká ochoty spolupracovat, tak to je rozdílné. Však jsme jenom lidé, někdy máme dobrou náladu, někdy se nám nic nelíbí, takže dle mého názoru se to hodnotit nedá.“

10. Lze podle Vás stanovit, jestli se více angažovali při vytváření ŠVP starší nebo mladší pedagogové, muži nebo ženy?

„Tým dobře pracuje, když je to proložený, staří i mladí. To je takový jakýsi klíčový moment, když spolupracují lidé různých věkových kategorií. Ale nemyslím si, že by šlo nějak stanovit, kdo se angažoval více.“

11. S kolika sociálními partnery jste spolupracovali při vytváření ŠVP?

„My jsme ty firmy navštívili osobně. Vždycky jsme si domluvili schůzku s nějakým personálním pracovníkem a za ním jsme šli, abychom byli v kontaktu. Pohybovalo se to tak přibližně do dvaceti firem.“

12. Jaké kompetence sociální partneři považovali za důležité a které jim naopak tak důležité nepřípadaly?

„To bych Vám teď asi musel dát všechny rozbor, které jsme k tomu měli velmi jednoduše zpracované. Takže není problém se podívat, které kompetence byly považovány za důležité. U toho zedníka jsou to hlavně manuální dovednosti stavařiny, to je tak asi na prvním místě. Spíše odborné znalosti, to bylo prioritou.“

13. Provedli jste už nějaké inovace ve Vašich ŠVP, můžete uvést jaké?

„Pracuje se na tom. Jsou tam určité maličkosti, které se vylepšují. Ty připomínky, které tam byly od školní inspekce, se odstranily a dále se to sleduje.“

14. Měla tvorba ŠVP vliv na nějaké jiné dokumenty Vaší školy (na které)?

„Já si myslím, že to jsou učební osnovy, že i z toho se vychází. My jsme vycházeli ze starých osnov, taky se to hodnotí a porovnává, co se dá zlepšit nebo změnit.“

15. Která část při zpracovávání ŠVP byla podle Vašeho názoru neproblematictější a která naopak nejméně problematická?

„Vidím asi největší problém v rozvržení hodin do předmětů. Každý tam chtěl svoje hodiny. Pak byl také problém stanovit si harmonogram tak, aby jednotlivé body do sebe zapadaly, aby to všechno bylo jaksi v souladu, s odborným výcvikem i s teorií. To byl problém. Takže vytvořit si harmonogram práce, jak budeme postupovat, co budeme dělat, aby to trochu bylo smysluplné, pak se daly do souladu učební hodiny a pak na tom musel každý pracovat.“

Příloha 5 – Záznam z interview: Mgr. Danuše Švyhnosová

Funkce dotazované ve škole: zástupkyně ředitele

Funkce dotazované při tvorbě ŠVP: vedoucí týmu

Název školy: Vyšší odborná škola a střední průmyslová škola

1. Kdy jste začali pracovat na ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství?

„Byli jsme v projektu Pilot S, řídil to Národní ústav odborného vzdělávání a v tomto projektu jsme dělali první školní vzdělávací programy. Jedním z nich právě byl i školní vzdělávací program pro obor Strojírenství. Začali jsme s jeho realizací tuším někdy v říjnu 2005.“

2. Za jak dlouho jste byli s tímto ŠVP hotovi?

„Na vytvoření celého ŠVP ve jmenovaném projektu Pilot S jsme měli jen devět měsíců.“

3. Od kterého školního roku je na Vaší škole tento ŠVP platný?

„Neoficiálně podle toho ŠVP vyučujeme pátým rokem, protože jsme tento ŠVP zpracovávali v rámci projektu Pilot S. Oficiálně máme tento obor zapsaný v rejstříku třetím rokem, to znamená od 1. 9. 2008.“

4. Byl nějakým způsobem stanoven režim práce při vytváření tohoto ŠVP?

„ŠVP jsme vytvářeli v rámci projektu Pilot S, jednotlivé dílčí kroky byly stanoveny, a to včetně termínů. Materiály potřebné k prostudování byly na dostupném místě ve sborovně, komunikace probíhala, ale elektronicky. Byly stanoveny řešitelské týmy, každý měl přiděleny dílčí aktivity, jednání pak samozřejmě probíhala na úrovni předmětových komisí. Na vše dohlížel koordinátor.“

5. Kdo organizoval tento pracovní režim?

„Vše řídil koordinátor - ředitel školy. Vzhledem k tomu, že jsme dělali ŠVP současně na 3 obory, byli určeni učitelé, kteří vypracovali části společné pro všechny obory (osnovy všeobecně vzdělávacích předmětů, charakteristika školy, materiální zabezpečení ap.). Současně se nastavil rámcově učební plán, rozdělily se disponibilní hodiny a pro složku odbornou dostali členové týmu počty hodin, ve kterých musí RVP realizovat.“

6. Kolik pedagogických pracovníků se podílelo na zpracování tohoto ŠVP z celé školy?

„Tvorby ŠVP se zúčastnili všichni pracovníci školy. Neměli jsme sebemenší problém u nás na škole s pracovníky, ale jak teď chodíme po středních školách a provádíme různé semináře a podobně, tak problémy tam jsou. Je to zřejmě hlavně na učňovských školách, protože tam mají problémy žáky vůbec něco malinko naučit a teď tady mají psát nějaké nové dokumenty. Berou to spíše jako slohovou práci.“

7. Jakým způsobem vypadala struktura řízení tvorby ŠVP a jakým způsobem byli vybíráni pedagogičtí pracovníci do jednotlivých funkcí této struktury?

„Dali jsme přednost tomu, kdo v týmu pracovat chtěl. Dělali jsme ŠVP v daném časovém vymezení a byla to větší zátěž. V pozici vedoucích dílčích skupin byli vedoucí předmětových komisí. Koordinátorem byl ředitel školy a pak jsme měli ty, kteří zajišťovali sociální partnerství, pak tvůrce jednotlivých osnov.“

8. Absolvovali pedagogičtí pracovníci před nebo během vytváření ŠVP nějaké přípravné semináře, můžete uvést jaké?

„Nějaké semináře tam byly. Proběhly nějaká školení například jak dělat SWOT analýzu, školení na evaluaci školy, jak vyhodnocovat. Potom NUOV nabídl škole možnost, že zaplatí nějaká školení, která si vybereme. Tak jsme si vybrali jakousi „ochutnávku“ Kritického myšlení, kde lektorka ukazovala takové méně tradiční vzdělávací metody. To se nám líbilo. A potom tam proběhly v rámci projektu Pilot S ještě takové dvoudenní semináře, na které byli z pilotních škol seznámeni učitelé jednotlivých předmětů. Například tělocvikáři, češtináři, angličtináři atd., tam školy v rámci projektu prezentovaly, jak si poradily s tím daným předmětem, aby naplnily jeho obsah vzdělávání.“

9. Lze nějakým způsobem hodnotit pedagogické pracovníky z hlediska nasazení a ochoty spolupráce při vytváření ŠVP, byl definován nějaký motivační faktor pro pedagogy?

„Tvorbě ŠVP předcházela školení, kterých se jednotliví pracovníci účastnili. Motivací byla i SWOT analýza, která ukázala na to, co chceme ve vzdělávacím programu měnit, co chceme zachovat. S neochotou spolupracovat jsem se nesetkala. Motivací, přiznávám, mohlo být i to, že se ŠVP vytvářelo v rámci projektu a tvůrci byli finančně odměněni.“

10. Lze podle Vás stanovit, jestli se více angažovali při vytváření ŠVP starší nebo mladší pedagogové, muži nebo ženy?

„Tady jsem nepostřehla rozdíl. Větší chuť měnit snad měli mladší kolegové, starší někde (spíše v odborné oblasti) setrvali na starším pojetí obsahu, neradi redukovali tematické části.“

11. S kolika sociálními partnery jste spolupracovali při vytváření ŠVP?

„Nedokážu odhadnout, každý obor měl samozřejmě své sociální partnery. Řekněme, že to mohlo být do 10 pro každý obor vzdělání.“

12. Jaké kompetence sociální partneři považovali za důležité a které jim naopak tak důležité nepřipadaly?

„Kupodivu sociální partneři, samozřejmě až na výjimky, nevyžadovali tu odbornost, ale spíše vyžadovali, ať žáky hlavně naučíme technicky myslet, číst technické výkresy atd. A když je tam pak nějaká speciální odbornost, tak sociální partneři samozřejmě mají svá vnitřní školení, kterými si své zaměstnance dovybaví. Chtěli hlavně komunikativní dovednosti žáků, aby uměli hovořit. Chtěli celou znalost cizích jazyků, a co si stěžovali, což si myslím, že je také obecnější, že žáci neumí to kooperativní učení, tzn., že neumí a nejsou schopni pracovat v týmu. Tak abychom je naučili pracovat ve skupinách, v týmech, aby si uměli ty role rozdělit a prostrídat, aby jednou ten vedl a podruhé se musel podřídit.“

13. Provedli jste už nějaké inovace ve Vašich ŠVP, můžete uvést jaké?”

„Nějaké inovace proběhly, ale jen takové malé kosmetické úpravy, protože jsme si to upravili podle metodiky, která je docela šikovně zpracovaná. Například jsme měli zbytečně dlouhý profil absolventa. Nevěděli jsme, že by to mohlo být jen na jednu stranu a půl. Neměli jsme sjednocenou takovou formální stránku učebních osnov, někdo to pojal hodně obsáhle, někdo byl hodně stručný. Nesahali jsme do učebního plánu, do skladby předmětů a hodinové dotace. Neukázalo se, že bysme něco měli nastaveno chybně.“

14. Měla tvorba ŠVP vliv na nějaké jiné dokumenty Vaší školy (na které)?

„ŠVP se promítl do školního řádu, konkrétněji do klasifikačního řádu, který je jeho součástí. Dílčí aktivity jako jsou kurzy a projektové týdny plánujeme v ročním plánu školy. Další dokumenty, které by se v závislosti na tvorbě ŠVP musely měnit, mě teď nenapadají.“

15. Která část při zpracovávání ŠVP byla podle Vašeho názoru neproblematictější a která naopak nejméně problematická?

„Řekla bych, že dost těžké bylo zpracovat analýzu sociálního partnerství, tedy těch podniků. Některým školám ještě dělá problémy popsat, jakým způsobem pracujeme s žáky, kteří vyžadují speciální přístup. To znamená žáci dislektičtí, žáci s nějakým zdravotním postižením, žáci talentovaní, žáci ze sociálně slabších prostředí. Tam je také trochu složitější nastavit všechny cesty. My jsme měli, když to řeknu nevhodným výrazem, výhodu v tom, že jsme na škole měli chlapce neslyšícího a teď máme chlapce s minimálními zbytky zraku. Takže my víme s kým spolupracovat, se kterými středisky, a jak jim nastavit individuální vzdělávací plán. Tohle jsme tam popsali. Ale vím, že když inspekce hodnotí ŠVP, tak tyto složky jsou tam popsány dost povrchně, a že tam obzvlášť chybí popis práce se žáky talentovanými. Problém může být trošičku i v realizaci průřezových témat. Tam školy také tápou.“

Skutečně asi nejjednodušší bylo napsat učební osnovy, protože jsme zvyklí psát tematické plány, takže tam asi nebyl problém. Trošku byl samozřejmě problém vybrat výsledky vzdělávání a nastavit je tak, aby byly správné. Nesmíme jít totiž v těch vzdělávacích cílech o stupeň níž, než je uvedeno v RVP. Příklad: žák se seznámí s řešením kvadratických rovnic x žák řeší kvadratické rovnice, to ještě neznamená, že to vyřeší.“

Příloha 6 – Záznam z interview: Ing. Roman Unzeitig

<i>Funkce dotazovaného ve škole:</i>	pedagog odborných předmětů
<i>Funkce dotazovaného při tvorbě ŠVP:</i>	garant ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství
<i>Název školy:</i>	Vyšší odborná škola a střední průmyslová škola

1. Kdy jste začali pracovat na ŠVP pro obor vzdělání Strojírenství?

„První ročník, ve kterém jsme podle tohoto ŠVP začali vyučovat, doběhl letos v létě, takže to může být asi 6 let zpátky. V létě vlastně maturoval první ročník, který podle tohoto programu jel.“

2. Za jak dlouho jste byly s tímto ŠVP hotovi?

„Asi rok.“

3. Od kterého školního roku je na Vaší škole tento ŠVP platný?

„Vyučujeme podle něj už několik let. Tuším, že jsme začali vyučovat podle tohoto ŠVP ve školním roce 2006/2007, ale to bylo v projektu Pilot S.“

4. Byl nějakým způsobem charakterizován režim práce při vytváření tohoto ŠVP?

„Hodně jsme komunikovali s paní Švyhnosovou, která to všechno měla na starost, takže ta nás jaksi ideově vedla. Samozřejmě k tomu byly schůzky tady na škole. A také probíhaly konzultace s NUOVem.“

5. Kdo organizoval tento pracovní režim?

„Organizovala to paní Švyhnosová, která to určitě konzultovala s panem ředitelem, a nám pak řekli, co, od kdy, do kdy a jak bychom to měli zhruba zpracovat.“

6. Kolik pedagogických pracovníků se podílelo na zpracování tohoto ŠVP z celé školy?

„Na našem oboru máme v komisi asi sedm lidí a z toho se mohlo podílet na zpracování tak 5 lidí. Ale jinak do tvorby ŠVP byla zainteresovaná celá škola.“

7. Jakým způsobem vypadala struktura řízení tvorby ŠVP?

„Koordinátor byl pan ředitel, já zodpovídal za tento ŠVP, byl jsem vedoucí komise pro tento obor, a konkrétní jednotlivé části ŠVP zpracovávali pracovníci podle toho, jaký předmět učí.“

8. Absolvovali pedagogičtí pracovníci před nebo během vytváření ŠVP nějaké přípravné semináře, můžete mi uvést jaké?

„Na školení jsme nikde nebyli, akorát jsme tady v rámci projektu Pilot S jednou měli z NUOVu delegáty z kraje, když se to začínalo tvořit. Na škole byli asi čtyři pracovníci z NUOVu. Potom ještě v průběhu tvoření tady byli asi dvakrát a vše jsme s nimi konzultovali. Každý obor měl svého vedoucího na NUOVu, který na tom s námi spolupracoval. Potom, jak to bylo hotové, to s námi znovu prokonzultovali. Víím, že tam byly problémy se zařazením průřezových témat. Konkrétně část ekologie jsme museli vsunout třeba do dílen – odpadové hospodářství a něco je v rámci občanské nauky. NUOV trval na tom, že to tam musí být. Ještě tu určitě proběhly nějaká školení, ale to už je daleko, to už si moc nepamatuji. Určitě jsme se zúčastnili všeho, co nám bylo nabídnuto. Škola nám zorganizovala školení, která k tomu byla zapotřebí. Zdá se mi, že jazykáři někam jezdili, ale my jako odborní pracovníci jsme nikam nejezdili.“

9. Lze nějakým způsobem hodnotit pedagogické pracovníky z hlediska nasazení a ochoty spolupráce při vytváření ŠVP, byl definován nějaký motivační faktor pro pedagogy?

„Určitě se to dá hodnotit, jaký měl kdo přístup. Nebo spíš takhle, zase by někdo musel posoudit, jestli jsem dostatečně kompetentní já k tomu, abych tohle mohl hodnotit. Ale z mého hlediska bych to mohl hodnotit na základě toho, co mi jednotliví pedagogičtí pracovníci odevzdali, jestli to například ošidili, nebo jestli to udělali jen formálně. Ale řekl bych, že jsme se všichni snažili, aby vše bylo srozumitelné a aby tam nebylo moc formalit. Myslím si, že jsme to zpracovali celkem dobře a rozumě. Díky tomu, že jsme to dělali v rámci projektu, tak jsme byli finančně ohodnoceni, ale nevím, odkud ty zdroje byly.“

10. Lze podle Vás stanovit, jestli se více angažovali při vytváření ŠVP starší nebo mladší pedagogové, muži nebo ženy?

„U nás to je problém, v tu dobu, kdy se to dělalo, tady proběhla docela velká personální obměna. Ale řekl bych to asi takhle, jedna paní učitelka byla na odchodu do důchodu a taky nám s tím pomohla, dělala to a řekl bych, že byla ovlivněná tím, že celý život dělala ve školství, takže se k tomu stavěla obsahově trochu jinak než třeba já s kolegou, kteří jsme na této škole nebyli tak dlouho a jsme z praxe, tak jsme se k tomu stavěli také jinak. Jeden kolega tady byl chvilku, tak ten se do toho moc nezapojoval. Ale jinak si myslím, že se to hodnotit moc nedá.“

11. S kolika sociálními partnery jste spolupracovali při vytváření ŠVP?

„Samozřejmě byly nějaké dotazníky pro sociální partnery, pomáhal jsem to i zpracovávat, a s těmito dotazníky jsme se mohli obrátit přibližně tak na deset sociálních partnerů, možná jich bylo i víc.“

12. Jaké kompetence sociální partneři považovali za důležité a které jim naopak tak důležité nepřipadaly?

„Tak to se dá těžko specifikovat, protože co partner, tak má jiné požadavky. Jeden potřebuje, aby se uchazeč o práci slušně choval, aby byl operativní a aby uměl jazyk, a všechny odbornosti je naučí, pak jdete k jinému sociálnímu partnerovi a ten řekne, že potřebuje chlapa, který se vyzná v obrábění nebo konstruování. Co sociální partner, to jiný požadavek, ale asi bych řekl, že všichni chtějí operativní lidi, kteří se přizpůsobí a umí si sami poradit. A jazyk je k tomu určitě taky dobrý, ten je v dnešní době také velice důležitý.“

13. Provedli jste už nějaké inovace ve Vašich ŠVP, můžete uvést jaké?

„Určitě, prováděli jsme nějaké inovace, a bylo to v souvislosti se zkušenostmi, které jsme získali až po nějaké době fungování tohoto ŠVP. Když jsme to dělali v rámci toho projektu, tak nám omezili počet hodin na odborné předměty. Z těch hodin, které byly k dispozici, se hodně dalo na všeobecné vzdělávací předměty, aby žáci byli připraveni, jak na státní maturitu, tak na vysoké školy, takže na úkor toho nám klesly hodiny na ty odborné předměty. Takže v prvním vyhotovení ŠVP jsme třeba museli omezit ty předměty, u kterých jsme si mysleli, že se dají omezit a s těmi zkušenostmi jsme například přišli na to, že nám třeba chybí konstruování. Vlastně jsme nějakým způsobem opravili některé náplně předmětů právě v souvislosti s těmi zkušenostmi.“

14. Měla tvorba ŠVP vliv na nějaké jiné dokumenty Vaší školy (na které)?

„Tak to Vám nepovím, to si teď prostě nevybavím.“

15. Která část při zpracovávání ŠVP byla podle Vašeho názoru neproblematictější a která naopak nejméně problematická?

„Nám třeba dělalo problém ze začátku pochopit začlenění průřezových témat, aby to bylo správné a aby to nebyly jen fráze. Takže s tímto jsme hodně bojovali a radili se, jak to správně napsat. A nejjednodušší bych řekl, bylo vytvořit náplně předmětů, tedy učební osnovy, tam jsme vycházeli ze starých.“

Příloha 7 – Záznam z interview: Ing. Bronislava Urbánková

Funkce dotazované ve škole: zástupkyně ředitele
Funkce dotazované při tvorbě ŠVP: garant pro odborné předměty
Název školy: Střední škola sociální péče a služeb

1. Kdy jste začali pracovat na ŠVP pro obor vzdělání Zedník?

„To už je nějaká doba, ale mám pocit, že to mohlo být tak v polovině roku 2008.“

2. Za jak dlouho jste byly s tímto ŠVP hotovi?

„Zpracovávali jsme ho tak přibližně rok.“

3. Od kterého školního roku je na Vaší škole tento ŠVP platný?

„Je platný od školního roku 2009/2010.“

4. Byl nějakým způsobem stanoven režim práce při vytváření tohoto ŠVP?

„Pravidelně jsme se nescházeli, scházeli jsme se podle potřeby, podle předmětových komisí. Nejdříve byla schůzka všech, pak byla schůzka předsedů předmětových komisí, aby se dohodl a vypracoval učební plán, a potom pracovali komise společně. Pak se scházeli třeba všeobecně vzdělávací komise, komise odborných předmětů zvlášť.“

5. Kdo organizoval tento pracovní režim?

„Větší schůzky organizoval koordinátor, a co se týká předmětů, tak většinou to dělal ten předseda předmětové komise, který byl vlastně vedoucí dané skupiny. Nebo jsme se scházeli na můj impuls, nebo podle potřeby.“

6. Kolik pedagogických pracovníků se podílelo na zpracování tohoto ŠVP z celé školy?

„Všichni, není člověk, který by se nepodílel.“

7. Jakým způsobem vypadala struktura řízení tvorby ŠVP a jakým způsobem byli vybíráni pedagogičtí pracovníci do jednotlivých funkcí této struktury?

„Celé to vedl koordinátor, pod ním byli předsedové předmětových komisí a pod nimi byly týmy, které vše nějakým způsobem dávaly dohromady. Do této struktury byli vybíráni učitelé podle odbornosti.“

8. Absolvovali pedagogičtí pracovníci před nebo během vytváření ŠVP nějaké přípravné semináře, můžete mi uvést jaké?

„Žádné semináře ani školení jsme neabsolvovali, pouze v rámci školy proběhly nějaké porady na toto téma.“

9. Lze nějakým způsobem hodnotit pedagogické pracovníky z hlediska nasazení a ochoty spolupráce při vytváření ŠVP, byl definován nějaký motivační faktor pro pedagogy?

„Ano, měli jsme motivační faktor, dostali jsme na to motivační peníze. Využili jsme jich s tím, že jsme je rozdělili dle zainteresovanosti jednotlivých učitelů a podle funkce, ale v rámci těch peněz, které na to přišly zvlášť. Když jsme začali s tvorbou ŠVP, tak pravděpodobnost, že za to budeme ohodnoceni, byla nulová. Takže v podstatě až někde v půlce první vlny přišly peníze, možná až na konci, to mi už teď docela splývá. Ze začátku to ale byla opravdu jen práce navíc, ve které se nikdo pořádně neorientoval.“

10. Lze podle Vás stanovit, jestli se více angažovali při vytváření ŠVP starší nebo mladší pedagogové, muži nebo ženy?

„Samozřejmě starší už nechtěli, říkali, že už půjdou do důchodu, tak ať si to udělají mladší. Ale jinak si myslím, že se to nedá říct. Možná že bych řekla, že ti mladší by měli mít víc informací o metodice ŠVP, ale nemyslím si, že to tak bylo.“

11. S kolika sociálními partnery jste spolupracovali při vytváření ŠVP?

„Se všemi, kde máme žáky zaměstnané, kde dělají odborný výcvik, může to být tak kolem desítky, plus máme ještě nějaké nadnárodní sociální partnery, se kterými spolupracujeme.“

12. Jaké kompetence sociální partneři považovali za důležité a které jim naopak tak důležité nepřípadaly?

„Hlavní je, aby měli pracovní návyky, uměli se podřídit pracovnímu řádu a byli schopni začlenit se do zaběhlého kolektivu, to jsou hlavní kompetence, které sociální partneři vyžadují. To, že něco žák zapomene nebo že něco neumí, na to říkají, že je to naučí. Toto jsou hodnoty, na kterých oni stojí, může být žák, který bude mít samé jedničky, ale nebude ctít pracovní řád, tak ho nezaměstnají.“

13. Provedli jste už nějaké inovace ve Vašich ŠVP, můžete uvést jaké?

„Samozřejmě, minimální inovace proběhly, ale žádné zásadní změny jsme zatím provádět nemuseli.“

14. Měla tvorba ŠVP vliv na nějaké jiné dokumenty Vaší školy (na které)?

„Učební plány se dělaly, tematické plány učitele, ale to nejsou dokumenty školy, to je dokumentace učitele. Žádné směrnice se nepřepisovaly. V podstatě, že by došlo k nějaké významné změně konkrétního dokumentu, tak to vůbec ne.“

15. Která část při zpracovávání ŠVP byla podle Vašeho názoru neproblematictější a která naopak nejméně problematická?

„Nejproblematictější bylo rozvrhnout hodiny všeobecně vzdělávacích předmětů a odborných předmětů. Ten trend je takový, že se ubírá na odborných předmětech a posilují se všeobecně vzdělávací předměty s tím, že když by potom nastupovali žáci na nástavbové studium, tak aby měli nějakou průpravu právě ve všeobecně vzdělávacích předmětech, mělo by to jít na úkor odborných předmětů. Tam se většinou nejvíce dohadovalo, kde se ubere, kde se přidá, aby byly požadavky splněny. Takže chvíli trvalo, než se přistoupilo na nějaký kompromis nebo musel nastoupit někdo, kdo to vyřeší, ať už já, paní ředitelka nebo někdo, kdo určil prioritu, co je důležitější.“

A nejméně problematické bych řekla, že bylo vytvořit učební osnovy, protože tam je vše dáno, tam není co měnit. Je tam uvedeno to, co zadával rámec, kam nás pustil, kde nám dal volnost. Takže stejně, to co bylo v těch osnovách, se v ŠVP objeví. Aspoň u těch oborů, které máme my.“

Příloha 8 – Záznam z interview: Mgr. Antonín Kapl

Funkce dotazovaného ve škole: pedagog odborných předmětů

Funkce dotazovaného při tvorbě ŠVP: koordinátor

Název školy: Střední škola sociální péče a služeb

1. Kdy jste začali pracovat na ŠVP pro obor vzdělání Zedník?

„Tento ŠVP platí od loňska, tak si myslím, že jsme na něm mohli začít pracovat přibližně rok před tím. Tzn. někdy v září 2008.“

2. Za jak dlouho jste byly s tímto ŠVP hotovi?

„V září jsme na něm začali pracovat a schvaloval se někdy v květnu nebo v červnu, takže asi za deset měsíců.“

3. Od kterého školního roku je na Vaší škole tento ŠVP platný?

„Platný je od 1. září 2009.“

4. Byl nějakým způsobem stanoven režim práce při vytváření tohoto ŠVP?

„Měli jsme pravidelné měsíční schůzky k odborným předmětům. Všeobecně vzdělávací předměty měly spíše takovou malou koordinátorku, která na ně dohlížela, hlavně na termíny, aby bylo vše včas odevzdané. Nedělal se jen ŠVP pro obor Zedník, dělalo se jich souběžně víc.“

5. Kdo organizoval tento pracovní režim?

„Organizoval jsem to já, pan zástupce a předsedové předmětových komisí.“

6. Kolik pedagogických pracovníků se podílelo na zpracování tohoto ŠVP z celé školy?

„V podstatě všichni. Protože do tvorby ŠVP byla zapojena celá škola.“

7. Jakým způsobem vypadala struktura řízení tvorby ŠVP?

„Koordinátor, předsedové předmětových komisí a učitelé pro jednotlivé předměty ŠVP.“

8. Absolvovali pedagogičtí pracovníci před nebo během vytváření ŠVP nějaké přípravné semináře, můžete mi uvést jaké?

„Já jsem to studoval na vysoké škole. Nevím o tom, že by někdo byl na nějakém semináři nebo školení. Já jsem jim pouze vysvětloval, jak mají zpracovávat klíčové kompetence atd. To by se možná dalo brát jako nějaké vnitřní školení, ale mimo školu asi žádný seminář neproběhl.“

9. Lze nějakým způsobem hodnotit pedagogické pracovníky z hlediska nasazení a ochoty spolupráce při vytváření ŠVP, byl definován nějaký motivační faktor pro pedagogy?

„Motivační faktor myslím nastavený byl, protože bylo předem oznámeno, že za to nějaká finanční odměna bude. Takže nějaká motivace tam byla, ale každý k tomu samozřejmě přistupoval tak, že je to nezbytné zlo, které se musí udělat.“

10. Lze podle Vás stanovit, jestli se více angažovali při vytváření ŠVP starší nebo mladší pedagogové, muži nebo ženy?

„Toto bych vůbec takhle nerozděloval a nehodnotil.“

11. S kolika sociálními partnery jste spolupracovali při vytváření ŠVP?

„Mohlo jich být tak do desíti.“

12. Jaké kompetence sociální partneři považovali za důležité a které jim naopak tak důležité nepřípadaly?

„Zajímala je uplatnitelnost absolventa, tzn. profil absolventa, dále podmínky pro přijetí atd. Jinak byl kladen důraz hlavně na kompetence odborné, když se jedná o obor zakončený výučním listem. Aby byli uplatnitelní v praxi. Když si vezmeme Zedníka, tak jste si vybrala obor, kde ta uplatnitelnost momentálně je vysoká, protože poptávka po zednících je velká, dnes to totiž nikdo nechce dělat. Žák se vyučí zedníkem a pak stejně nenastoupí, zvlášť tady v okolí na okrese, protože když srovnáte finanční ohodnocení tady a například v Praze, tak je rozdíl docela veliký.“

13. Provedli jste už nějaké inovace ve vašich ŠVP, můžete uvést jaké?

„Provedli, protože to souvisí s počtem přijatých žáků na daný obor a se slučováním oborů, například zedník a farmář. Všeobecné předměty mají stejné, aby se mohli dělit předměty, tak se upravovali počty hodin odborných předmětů tak, aby to bylo proveditelné.“

14. Měla tvorba ŠVP vliv na nějaké jiné dokumenty Vaší školy (na které)?

„Minimálně se upravoval školní řád s počtem zameškaných hodin a tak dále, protože většinou si teď vyučující začali dělat hodnocení v jednotlivých předmětech sami, kdežto dřív, když byly učební dokumenty, tak to bylo obecně popsáno ve školním řádu, a vyučující to neměli tolik specializované, což při tvorbě ŠVP se začalo lišit, jelikož jeden vyučující měl napsáno, že žák může zameškat 25%, jiný třeba 30% výuky a následně se to muselo nějakým způsobem sjednotit, ale jinak se žádné vnitřní dokumenty neměnily.“

15. Která část při zpracovávání ŠVP byla podle Vašeho názoru neproblematictější a která naopak nejméně problematická?

„Nejproblematictější je vždy sestavit počet hodin, aby vyhovoval většině pedagogického sboru, jak všeobecných, tak odborných předmětů. Co se týká odbornosti, tak je největší problém, aby se žáci co nejvíce dostali do praxe. Aby odbornost neprováděli jenom ve škole a na školních pracovištích, ale aby se dostali do firem, aby viděli, jak to konkrétně funguje v té praxi a tam praxi prováděli. Najít firmy, které jsou ochotny se školou takto spolupracovat. Osobně si myslím, že nejméně problematické bylo napsat učební osnovy. Protože, kdo pochopí, jak má uvádět výukové cíle, tak pro něj už to není problém. Vyučujícím samozřejmě dělaly největší problémy klíčové kompetence, výukové cíle, průřezová témata, co to je a jak to zařadit, skloubit to a umět to zpracovat, ale takhle sestavit učební osnovy, jednotlivá témata, pro vyučujícího není problém.“